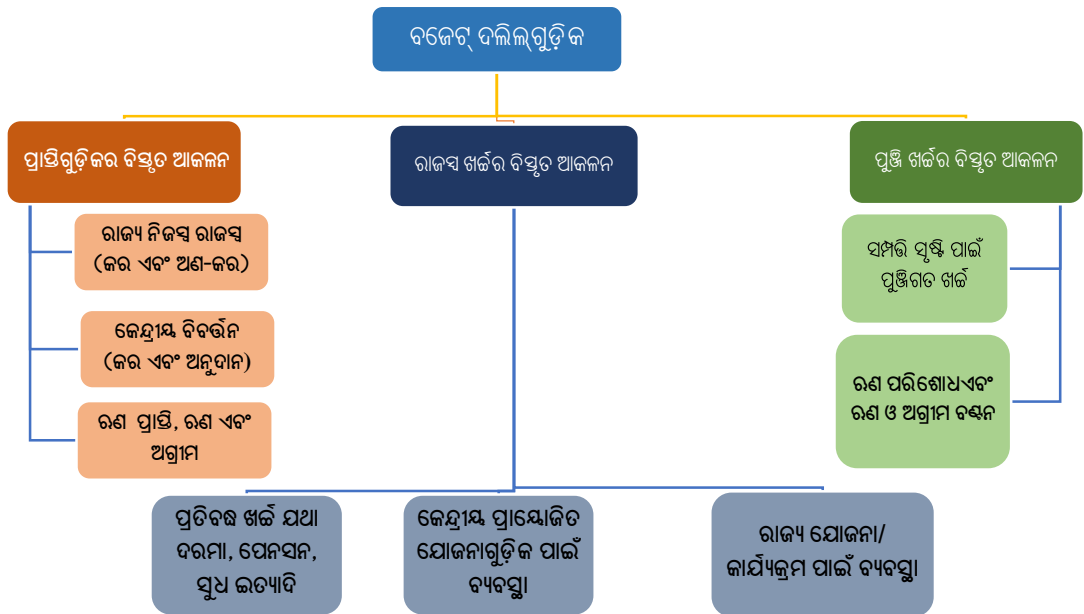

3.1 ବଜେଟ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 202 ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରତି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟର ଆନୁମାନିକ ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ବ୍ୟୟର ଏକ ବିବରଣୀ, ଯାହାକୁ “ବାର୍ଷିକ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରସ୍ତାବ (ବଜେଟ୍)” କୁହାଯାଏ, ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ । ବ୍ୟୟର ଆକଳନରେ ଖର୍ଚ୍ଚର ‘ଚାର୍ଜ’ ଏବଂ ‘ଭୋଟ’ ଆଇଟମ୍‌କୁ³⁵ ପୃଥକ ଭାବରେ ଦର୍ଶାଏ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ ଖାତାର ବ୍ୟୟକୁ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟୟରୁ ପୃଥକ କରାଯାଏ । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ବ୍ୟୟ କରିବା ପାଇଁ ଆଇନଗତ ଅନୁମୋଦନ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଓଡ଼ିଶା ବଜେଟ୍ ମାନୁଆଲ୍ ଅନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରୁ ଆକଳନ ସଂଗ୍ରହ କରି ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଦାୟୀ । ବିଭାଗର ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ବ୍ୟୟର ଅନୁମାନ ବିଭାଗ ପ୍ରମୁଖମାନଙ୍କ ପରାମର୍ଶରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖରେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗକୁ ଦାଖଲ କରାଯାଏ । ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଆକଳନକୁ ସମନ୍ୱିତ କରି “ଅନୁଦାନର ଚାହିଦା” ନାମକ ବିସ୍ତୃତ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାଏ । ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍‌ରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦସ୍ତାବିଜ ରହିଛି, ଯାହା **ରେଖାଚିତ୍ର 3.1** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

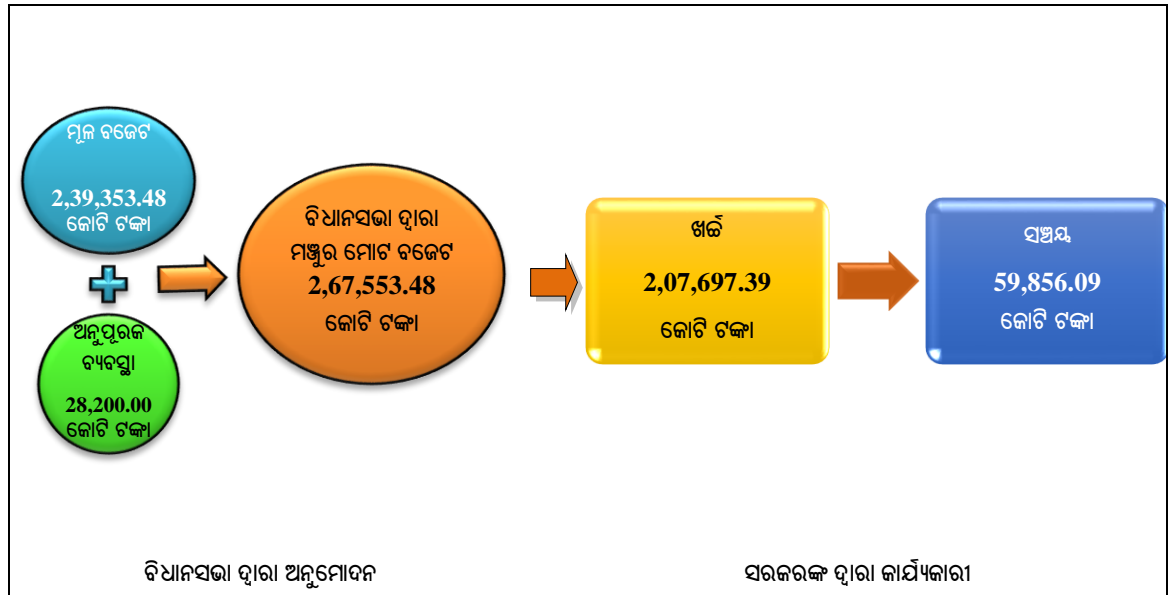
ରେଖାଚିତ୍ର 3.1: ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍ ଦଲିଲର ବିବରଣୀ

³⁵ **ଚାର୍ଜ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟୟ:** କିଛି ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରକାର ବ୍ୟୟ (ଯଥା ସାମ୍ବିଧାନିକ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦରମା, ରଣ ପ୍ରତିଫଳନ ଇତ୍ୟାଦି), ରାଜ୍ୟର ସଂଗଠିତ ପାଣ୍ଠି ଉପରେ ଏକ ଚାର୍ଜ ଘଟାଏ ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକ ବିଧାନ ସଭାର ମତ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ ।
ଭୋଟ ବ୍ୟୟ: ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିଧାନସଭାରେ ଭୋଟ ଦିଆଯାଏ ।

ବଜେଟ୍ ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକ ରେଖାଚିତ୍ର 3.2 ରେ ଚିତ୍ରିତ ହୋଇଛି ।

ରେଖାଚିତ୍ର 3.2: ବଜେଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପ୍ରବାହ ରେଖାଚିତ୍ର

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 2023-24 ବର୍ଷର ବିନିୟୋଜନ ହିସାବ

3.1.1 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ ସମୁଦାୟ ବ୍ୟୟ, ବାସ୍ତବ ବିତରଣ ଏବଂ ସଞ୍ଚୟ ସମୟର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ସମୟରେ 47 ଟି ଅନୁଦାନ/ ବିନିୟୋଜନ ପାଇଁ ମୋଟ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟର ବିତରଣ ଓ ସଞ୍ଚୟ/ ଅଧିକତାର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଅବସ୍ଥାନ ବିବରଣୀ, ଯାହାକୁ ଅନୁମୋଦିତ/ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଭାବରେ ଏକାଧିକ ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି, ଯାହାର ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ 3.1 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ :3.1 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟ, ବିତରଣ ଏବଂ ସଞ୍ଚୟ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

	ମୋଟ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟ		ବିତରଣ		ସଞ୍ଚୟ	
	ଅନୁମୋଦିତ	ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ	ଅନୁମୋଦିତ	ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ	ଅନୁମୋଦିତ	ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ
ରାଜସ୍ୱ	1,80,924.09	7,586.50	1,46,373.25	5,439.71	34,550.84	2,146.79
ପୁଞ୍ଜି	57,440.62	70.46	43,801.51	57.77	13,639.12	12.69
ରଣ ଏବଂ ଅଗ୍ରାମ	2,745.81	0	2,790.19	0	(+) 44.38	0
ସରକାରୀ ରଣ	0	18,786.00	0	9,234.97	0	9,551.03
ମୋଟ	2,41,110.52	26,442.96	1,92,964.95	14,732.45	48,145.58	11,710.51
	2,67,553.48		2,07,697.39		59,856.09	

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 2023-24 ବର୍ଷର ବିନିୟୋଜନ ହିସାବ

(ପୂର୍ଣ୍ଣତା ହେତୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟା ଗଣନାରେ 0.01 ର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥାଇପାରେ)

ସାରଣୀ 3.1 ରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ 2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ବଜେଟ୍ ଅର୍ଥର ମୋଟ ବ୍ୟୟର 77.63 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା, ଯାହାକି 2022-23 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ବଜେଟ୍ ପାଣ୍ଟିର ବ୍ୟୟର ତୁଳନାରେ 4.67 ପ୍ରତିଶତ କମ୍ ।

3.1.2 ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ବ୍ୟୟ

ସାରଣୀ 3.2 ରେ ବର୍ଷ 2019-20 ଠାରୁ 2023-24 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ ବିତରଣକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ଭାଗରେ ବିଭାଜନ କରି ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ: 3.2 ଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ (ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ରୁ 2023-24) ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟକୁ ମୋଟ ବିତରଣକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଓ ଅନୁମୋଦିତ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ

(ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷରେ)

ବର୍ଷ	ମୋଟ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟ		ବିତରଣ		ସଞ୍ଚୟ (-)/ଅଧିକ (+)		ମୋଟ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଞ୍ଚୟ (ପ୍ରତିଶତ)	
	ଅନୁମୋଦିତ	ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ	ଅନୁମୋଦିତ	ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ	ଅନୁମୋଦିତ	ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ	ଅନୁମୋଦିତ	ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ
2019-20	1,44,222.36	11,408.18	1,20,176.20	10,676.63	(-) 24,046.16	(-) 731.55	16.67	6.41
2020-21	1,50,755.02	16,908.25	1,08,063.73	16,045.41	(-) 42,691.29	(-) 862.84	28.32	5.10
2021-22	1,61,802.92	33,920.45	1,29,607.31	28,409.46	(-) 32,195.61	(-) 5,510.98	19.90	16.25
2022-23	2,00,692.27	22,984.09	1,64,239.37	19,841.46	(-) 36,452.90	(-) 3,142.63	18.16	13.67
2023-24	2,41,110.52	26,442.96	1,92,964.95	14,732.45	(-) 48,145.58	(-) 11,710.51	19.97	44.29

ଉତ୍ସ: ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷ ମାନଙ୍କରେ ବିନିୟୋଜନ ହିସାବ

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ, 2019-24 ରେ ‘ଅନୁମୋଦିତ’ ଅଧିକରେ ସମୁଦାୟ ବ୍ୟୟକୁ ତୁଳନାରେ ସଞ୍ଚୟ ହାର 16.67 ପ୍ରତିଶତ ରୁ 28.32 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବେଳେ ‘ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ’ ଅଧିକରେ ଏହା 5.10 ପ୍ରତିଶତ ରୁ 44.29 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ।

3.1.3 ବଜେଟ୍ ନିୟୁତା

ସମୁଦାୟ ବଜେଟ୍ ବିଷୟ

ସମୁଦାୟ ବଜେଟ୍ ବିଷୟ, ସମୁଦାୟ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ/ ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟୟ ମୂଲ୍ୟ କେତେ ପରିମାଣରେ ଉଭୟ ଅନୁମୋଦିତ ଠାରୁ କମ୍ ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତରୁ ଅଧିକ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ତାହା ମାପ କରେ ।

ସାରଣୀ: 3.3 ସମୁଦାୟ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟ ବିଷୟ / ବାସ୍ତବ ବ୍ୟୟ

(ଟଙ୍କା ଲକ୍ଷରେ)

ବର୍ଣ୍ଣନା	ମୂଳ ଅନୁମୋଦିତ ବଜେଟ୍(ଟଙ୍କା)	ବାସ୍ତବିକ ବ୍ୟୟ	ବାସ୍ତବ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ* ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ 3-2
(1)	(2)	(3)	(4)
ରାଜସ୍ୱ	1,66,274.92	1,51,812.96	(-) 14,461.96
ପୁଞ୍ଜି	73,078.56	55,884.43	(-) 17,194.13
ମୋଟ	2,39,353.48	2,07,697.39	(-) 31,656.09

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 2023-24 ବର୍ଷର ବିନିୟୋଜନ ହିସାବ

* ମୂଳ ବ୍ୟୟ ଉପରେ ପ୍ରକୃତ ସଞ୍ଚୟ କୁ (-) ଚିହ୍ନ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଅଛି ।

ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗର (44 ଅନୁଦାନ ଏବଂ ତିନୋଟି ବିନିୟୋଗ) ବିଭିନ୍ନ ସହିତ ବ୍ୟୟର ବିଚ୍ୟୁତି (-) 8.70 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହା 29 ଟି ଅନୁଦାନ ଏବଂ ଦୁଇଟି ବିନିୟୋଗରେ 0 ରୁ (±) 25 ପ୍ରତିଶତ, 11 ଟି ଅନୁଦାନ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବିନିୟୋଗରେ

(±)25 ପ୍ରତିଶତରୁ (±) 50 ପ୍ରତିଶତ, ଦୁଇଟି ଅନୁଦାନରେ (±50) ପ୍ରତିଶତରୁ (±) 100 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଦୁଇଟି ଅନୁଦାନରେ 100 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ବରାଦ ହେଉଥିଲା ।

ପୁଞ୍ଜି ବିଭାଗରେ (44 ଟି ଅନୁଦାନ ଏବଂ ତିନୋଟି ବିନିଯୋଗ) ବିଲ ତୁଳନାରେ ବ୍ୟୟର ବିଚ୍ୟୁତି (-) 23.53 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହି ବ୍ୟୟର ଅନ୍ତର 25 ଟି ଅନୁଦାନ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବିନିଯୋଗରେ 0 ଠାରୁ (±) 25 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଆଠଟି ଅନୁଦାନ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବିନିଯୋଗରେ (±) 25 ପ୍ରତିଶତ ରୁ (±) 50 ପ୍ରତିଶତ, ପାଞ୍ଚଟି ଅନୁଦାନ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବିନିଯୋଗରେ (±) 50 ପ୍ରତିଶତ ରୁ (±) 100 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଛଅଟି ଅନୁଦାନରେ 100 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା ।

ବ୍ୟୟ ଗଠନ ବିସ୍ତାର

ବ୍ୟୟ ଗଠନ ବିସ୍ତାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସମୟରେ ମୁଖ୍ୟ ବଜେଟ୍ ଶ୍ରେଣୀ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ପୁନଃ ଆବଣ୍ଟନ କିପରି ବ୍ୟୟ ଗଠନର ଭିନ୍ନତାରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି, ତାହାକୁ ମାପ କରେ ।

ସାରଣୀ: 3.4 ବ୍ୟୟ ଗଠନ ବିସ୍ତାର

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବର୍ଣ୍ଣନା	ମୂଳ ଅନୁମୋଦିତ ବଜେଟ୍(ବିଲ)	ସଂଶୋଧିତ ଆରଇ	ବାସ୍ତବ ବିସ୍ତାର	ବଜେଟ୍ ଆକଳନ ଓ ସଂଶୋଧିତ ଆକଳନରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ	ବାସ୍ତବ ଓ ଆରଇ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
ରାଜସ୍ୱ	1,66,274.92	1,63,089.42	1,51,812.96	3,185.50	11,276.46
ପୁଞ୍ଜି	73,078.56	66,910.58	55,884.43	6,167.98	11,026.15
ମୋଟ	2,39,353.48	2,30,000	2,07,697.39	9,353.48	22,302.61

ଉତ୍ସ: ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ର ବିନିଯୋଜନ ଲେଖା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବଜେଟ୍ ଝଲକ, 2024-25

ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗରେ, ଆରଇ ତୁଳନାରେ ବ୍ୟୟର ବିଚ୍ୟୁତି (-) 6.91 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । 34 ଟି ଅନୁଦାନ ଏବଂ ତିନୋଟି ବିନିଯୋଗରେ 0 ରୁ (±) 25 ପ୍ରତିଶତ, ସାତଟି ଅନୁଦାନରେ (±) 25 ପ୍ରତିଶତରୁ (±) 50 ପ୍ରତିଶତ, ଗୋଟିଏ ଅନୁଦାନରେ (±) 50 ପ୍ରତିଶତରୁ (±) 100 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ବିଚ୍ୟୁତି ହେଉ ଏଭଳି ସ୍ଥିତି ଉପସ୍ଥାପିତ ।

ପୁଞ୍ଜି ବିଭାଗରେ, ଆରଇ ତୁଳନାରେ ବ୍ୟୟର ବିଚ୍ୟୁତି (-) 16.48 ପ୍ରତିଶତ ରହିଛି । 33 ଟି ଅନୁଦାନରେ 0 ରୁ (±) 25 ପ୍ରତିଶତ, ପାଞ୍ଚଟି ଅନୁଦାନରେ (±) 25 ପ୍ରତିଶତ ରୁ (±) 50 ପ୍ରତିଶତ, ଛଅଟି ଅନୁଦାନରେ (±) 50 ପ୍ରତିଶତରୁ (±)100 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ତିନିଟି ଅନୁଦାନରେ 100 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ରହିଛି । ମୂଳଧନ ବିଭାଗରେ ଛଅଟି ଅନୁଦାନରେ କୌଣସି ବ୍ୟୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା (ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା 18, 27, 35, 37, 41 ଏବଂ 42) ।

3.2 ବିନିଯୋଜନ ଲେଖା

ବିନିଯୋଜନ ଲେଖା ହେଉଛି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ସରକାରୀ ବ୍ୟୟର ହିସାବ, ଯାହାକି ଭାରତର ସମ୍ପିଧାନର ଅନୁକ୍ଷେପ 204 ଅନୁସାରେ ପାସ୍ କରାଯାଇଥିବା ବିନିଯୋଜନର ଆଇନର ସୂଚୀରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ବିଭିନ୍ନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ମନୋନୀତ ଅନୁଦାନ ଓ ବିନିଯୋଜନ ସହ ତୁଳନା କରାଯାଏ । ବିନିଯୋଜନ ଲେଖା ମୋଟ ଆଧାରରେ ଥାଏ । ଏହି ଲେଖା ଗୁଡ଼ିକର ମୂଳ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅତିରିକ୍ତ ଅନୁଦାନ, ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ ଓ ପୁନଃ ବିନିଯୋଜନ ଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱଳ୍ପ ଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଏ ଏବଂ ବିନିଯୋଜନ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ଅଧିକୃତ ରାଜସ୍ୱ ଓ ମୂଳଧନ ବ୍ୟୟ ସହିତ ତୁଳନା କରି ବିଭିନ୍ନ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସେବା ଗୁଡ଼ିକରେ ବାସ୍ତବ ବ୍ୟୟକୁ ସୂଚିତ କରିଥାଏ, ଯେଉଁଥିରେ ବଜେଟ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଏବଂ ଅନୁମୋଦିତ ଉପାଦାନ ଉଭୟ ସମାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ବିନିଯୋଜନ ଲେଖା, ରାଶିର ବ୍ୟବହାର, ଆର୍ଥିକ ପ୍ରବନ୍ଧନ ଏବଂ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକର ନିରୀକ୍ଷଣ ବୁଝିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ବିଭିନ୍ନ ହିସାବ ଗୁଡ଼ିକର ପୂରକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ ।

ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାପକ (ସିଏଜିଏ)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଦାନରେ ହୋଇଥିବା ବାସ୍ତବ ବ୍ୟୟ ଆବଶ୍ୟକ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁମୋଦନ ସହ ସମନ୍ୱିତ ଅଛି କି ନାହିଁ ଏବଂ ସମ୍ପ୍ରଦାନର (ଅନୁକ୍ଷେପ 202) ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ସେଗୁଡ଼ିକ ସଠିକ୍ ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ କରାଯାଇଛି କି ନାହିଁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା । ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ କରେ ଯେ, ହୋଇଥିବା ବ୍ୟୟ ଆଇନ ସମନ୍ୱିତ ନିୟମ ବିଧି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ସହିତ ସମନ୍ୱିତ ଅଛି କି ନାହିଁ ।

3.3 ବଜେଟ୍ ଏବଂ ହିସାବ ପ୍ରଣାଳୀର ପୂର୍ଣ୍ଣତା

3.3.1 ଅନାବଶ୍ୟକ / ଅତିରିକ୍ତ ଅନୁପୁରକ ଅନୁଦାନ

ସମ୍ପ୍ରଦାନର ଧାରା 205 ଅନୁଯାୟୀ, ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବିନିୟୋଜନ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଅନୁପୁରକ କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ଅନୁଦାନ କିମ୍ବା ବିନିୟୋଜନ କରାଯାଇପାରିବ, କିନ୍ତୁ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷ ହେବା ପରେ ନୁହେଁ । ଯେତେବେଳେ ଏଭଳି ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ଜଣାପଡେ ଏବଂ ଅନୁଦାନ ମଧ୍ୟରେ ସଞ୍ଚୟ ହେବାର କୌଣସି ସମ୍ଭାବନା ନଥାଏ, ପୁନଃ ବିନିୟୋଜନ ଦ୍ୱାରା ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟକୁ ଭରଣା କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗର ସଚିବ ଅନୁପୁରକ କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ଅନୁଦାନ କିମ୍ବା ବିନିୟୋଜନ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ବିଭାଗକୁ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ପଠାନ୍ତି ।

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ 15 ଟି ମାମଲାରେ 16,328.90 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁପୁରକ ବ୍ୟବସ୍ଥା (ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ 100 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ) ଅନାବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି (*ପରିଶିଷ୍ଟ 3.1*), କାରଣ ବ୍ୟୟ ମୂଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ତରକୁ ମଧ୍ୟ ଆସିପାରି ନଥିଲା । ସେହିପରି, 26 ଟି ମାମଲାରେ 3,996.27 କୋଟି ଟଙ୍କା (ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାଞ୍ଚ କୋଟି ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ତା’ଠାରୁ ଅଧିକ) ଅନୁପୁରକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅତ୍ୟଧିକ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି, କାରଣ 8,545.40 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁପୁରକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିମାଣ ବିନିୟୋଗ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ (*ପରିଶିଷ୍ଟ 3.2*) ।

3.3.2 ପାଣ୍ଠିର ଅଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ପୁନଃ ବିନିୟୋଜନ

ପୁନଃ ବିନିୟୋଜନ ହେଉଛି ବିନିୟୋଜନର ଗୋଟିଏ ସ୍ୱରୂପ, ଯେଉଁଠାରେ ସଞ୍ଚୟ ଆଶା କରାଯାଏ, ସେଠାରୁ ଅନୁଦାନ ମଧ୍ୟରେ ପାଣ୍ଠିକୁ ଅନ୍ୟ ସ୍ୱରୂପକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଏ ଯେଉଁଠାରେ ଅତିରିକ୍ତ ପାଣ୍ଠିର ଆବଶ୍ୟକତା ଥାଏ । ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ, 43 ଟି ଅନୁଦାନ ଏବଂ ଦୁଇଟି ବିନିୟୋଜନ (ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା 18 ଓ ବିନିୟୋଗ ସଂଖ୍ୟା 6004 ବ୍ୟତୀତ) ଆଧାନରେ ପୁନଃ ବିନିୟୋଜନ 20,928.70 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି 20,928.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ, ତିନୋଟି ଅନୁଦାନ (ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା 5, 14 ଏବଂ 41) 593.07 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁନଃ ବିନିୟୋଜନ ଆଦେଶ, 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଦୁଇଟି ଯୋଜନାରେ (*ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3* – କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା 1 ରୁ 2) ରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପୁନଃ ବିନିୟୋଜନ ଆଦେଶ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଦାନ ଅଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା, କାରଣ ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ବ୍ୟୟ ପୁନଃ ବିନିୟୋଜନ ମାତ୍ରାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଥିଲା । ତିନୋଟି ଯୋଜନାରେ (*ପରିଶିଷ୍ଟ 3.3* -କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା 3ରୁ 5) ରେ ପ୍ରଦାନର ବୃଦ୍ଧି ମଧ୍ୟ ଅଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା, କାରଣ ବ୍ୟୟ ମୂଳ ଏବଂ ଅନୁପୁରକ ବଜେଟ୍ ପ୍ରଦାନ ସ୍ତରକୁ ପହଞ୍ଚି ପାରିଲା ନାହିଁ ।

3.3.3 ଅବ୍ୟବହୃତ ଅର୍ଥ ପରିମାଣ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାପିତ ଆବେଦନ ଏବଂ/ କିମ୍ବା ବୃହତ ସଞ୍ଚୟ/ ପ୍ରତ୍ୟାପିତଗୁଡ଼ିକ

ସମସ୍ତ ଆକଳନକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ୍ ଯେ ପୂର୍ବାନୁମାନ କରିପାରିବା ଯୋଗ୍ୟ ସମସ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ଗୁଡ଼ିକୁ ବଜେଟ୍ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ ମାତ୍ରାରେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ପ୍ରଶାସନ ଏବଂ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକୁ ଏହାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଉଚିତ୍ ଯେତେବେଳେ ଆକଳନଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଅତିମ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଛି ।

ଅବାସ୍ତବ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଧାରରେ ବଜେଟ୍ ଆବେଦନ, ସମ୍ପଲ ସଂଗ୍ରହର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବା, ଦୁର୍ବଳ ବ୍ୟୟ ତଦାରଖ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଦୁର୍ବଳ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କ୍ଷମତା ଏବଂ ଦୁର୍ବଳ ଆଭ୍ୟନ୍ତରଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରେ । କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅତ୍ୟଧିକ ସଞ୍ଚୟ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗକୁ ପାଣ୍ଠିରୁ ବହୁତ କରିଥାଏ, ଯାହା ସେମାନେ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିଥାନ୍ତେ ।

ଅଣ-ପ୍ରତ୍ୟାପିତ ସଞ୍ଚୟ

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ 59,856 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇନଥିଲା । ଏହି ଅବ୍ୟବହୃତ ରାଶିରୁ 47,812 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବାକି 12,044 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଅନୁଦାନ ଏବଂ ବିନିୟୋଜନର ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ 10 ଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ (ସାତଟି ଅନୁଦାନ ଏବଂ ତିନୋଟି ବିନିୟୋଜନ ଅଧିନରେ), ଫେରାଇବା ପରେ ମଧ୍ୟ (ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ 25 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ) (ପରିଶିଷ୍ଟ 3.4) ବିପୁଳ ସଞ୍ଚୟ ହୋଇଥିଲା ।

ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅବ୍ୟବହୃତ ରହିଛି

ସାରଣୀ 3.5 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ ପାଞ୍ଚଟି ଅନୁଦାନରେ ମୋଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରୁ 0.88 କୋଟି ଟଙ୍କାର କୌଣସି ବ୍ୟୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ଖର୍ଚ୍ଚ (ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜି) ହୋଇନଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ।

ସାରଣୀ 3.5: ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅବ୍ୟବହୃତ ରହିଛି

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା	ବିଭାଗର ନାମ	ଉପବିଭାଗ	ପୂରା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅବ୍ୟବହୃତ ରହିଛି
1	3	ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା	ରାଜସ୍ୱ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ)	0.30
2	4	ଆଇନ୍	ରାଜସ୍ୱ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ)	0.05
3	25	ସୂଚନା ଓ ଲୋକସଂପର୍କ	ରାଜସ୍ୱ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ)	0.02
4	36	ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ଓ ମିଶନ୍ ଶକ୍ତି	ରାଜସ୍ୱ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ)	0.01
5	28	ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ	ପୁଞ୍ଜି (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ)	0.50
ମୋଟ୍				0.88

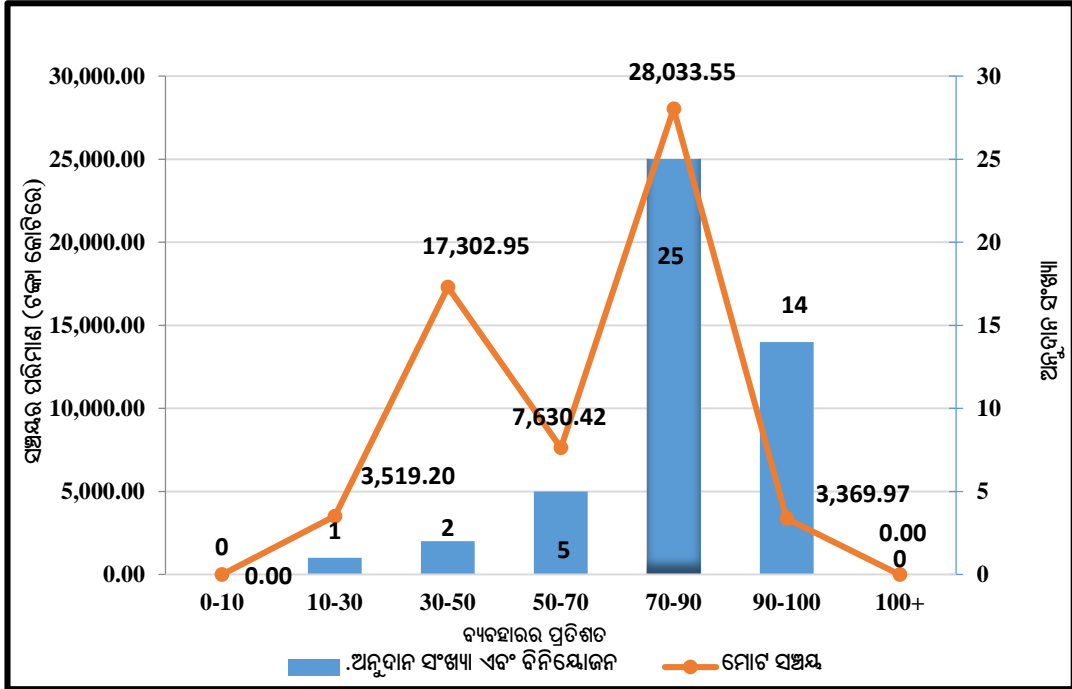
ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ର ବିନିୟୋଜନ ଲେଖା

ଲଗାତର ସଞ୍ଚୟ

ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ, 2021-22 ରୁ 2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 19 ଟି ଅନୁଦାନ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବିନିୟୋଜନ ସହିତ ମୋଟ 24 ଟି ମାମଲାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ 100 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଲଗାତାର ସଞ୍ଚୟ ହୋଇଛି (ପରିଶିଷ୍ଟ 3.5) । ଏହା ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ଧାରା ଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ପାଣ୍ଠିର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଧିକ ଆକଳନ କରାଯାଇଛି ।

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ସମୟରେ ମୋଟ ସଞ୍ଚୟ ସହିତ ବ୍ୟବହାରର ପ୍ରତିଶତ ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁଦାନର ସବିଶେଷ ତଥ୍ୟ **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.6** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହାର ଏକ ଆଲୋଚନା ଉପସ୍ଥାପନା **ରେଖାଚିତ୍ର 3.3** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ରେଖାଚିତ୍ର 3.3: 2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ମୋଟ ସଞ୍ଚୟ ସହିତ ବ୍ୟବହାରର ପ୍ରତିଶତ ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ଗୀକରଣ କରାଯାଇଥିବା ଅନୁଦାନର ବିବରଣୀ

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 2023-24 ବର୍ଷର ବିନିୟୋଜନ ଲେଖା

ରେଖାଚିତ୍ର 3.3 ରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଛି ଯେ, 44 ଅନୁଦାନ ଏବଂ ତିନୋଟି ବିନିୟୋଜନ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 14 ଟି ଅନୁଦାନରେ 90 ପ୍ରତିଶତ କିମ୍ବା ତା’ଠାରୁ ଅଧିକ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି । ବୈଦୁତିକ ଓ ସୂଚନା ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଭାଗ (99.86 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ ମିଶନ୍ ଶକ୍ତି (99.16 ପ୍ରତିଶତ) ସର୍ବାଧିକ ବ୍ୟବହାର କରିଥିବା ଅନୁଦାନ ।

ଯୋଜନା ଏବଂ ସମନ୍ୱୟ (31.08 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ (32.01 ପ୍ରତିଶତ), ବିଭାଗ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ 50 ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ବ୍ୟବହାର କରିଥିବା ଅନୁଦାନ ।

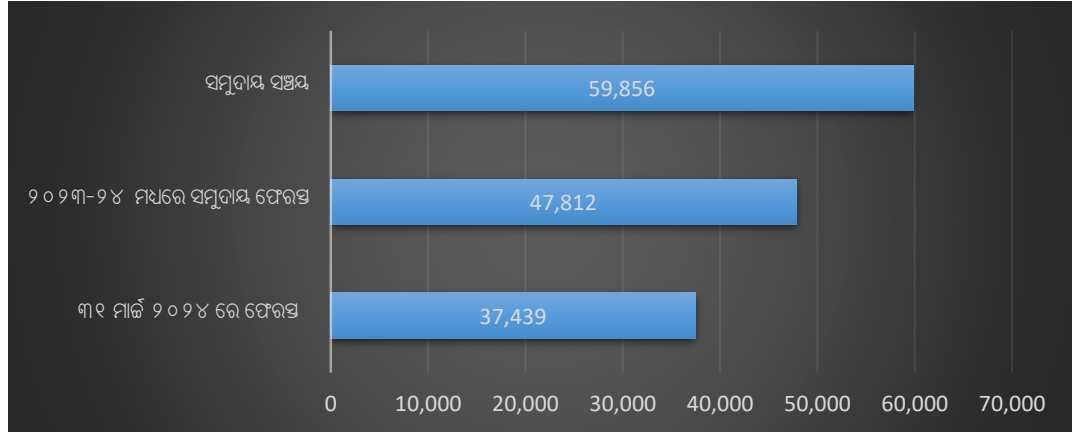
ଅବ୍ୟବହୃତ ପାଣ୍ଠିକୁ ସଞ୍ଚୟ କରି ରଖିବା ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧିତ ହୁଏନାହିଁ, ଯାହା ସଠିକ୍ ସମୟରେ ଫେରାଇ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ । ଏହି କାରଣରୁ, ଯେଉଁ ବିନିୟୋଜନଗୁଡ଼ିକ ଅବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ରହିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ, ସେଗୁଡ଼ିକ ସବୁଠାରୁ ଶୀଘ୍ର ଫେରାଇବା ପାଇଁ, ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦନ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ଏହା କରା ନଯାଏ, ତେବେ ଅନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚକାରୀ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ସେହି ପାଣ୍ଠିରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତି, ଯାହାକୁ ସେମାନେ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିଥାନ୍ତେ, ଏବଂ ଅନୁପୂରକ ଅନୁଦାନ ଦାବିକୁ ଏଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା । ଅବ୍ୟବହୃତ ପାଣ୍ଠି ସାଧାରଣତଃ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ଫେରାଯାଏ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ତଥ୍ୟର ସଠିକ୍ ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ଶେଷ ମାସର ବ୍ୟୟର ପ୍ରଗତିର ନିରୀକ୍ଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧିକାରୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଶେଷ ଆବଶ୍ୟକତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ ।

ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟାପ୍ତିର ଆବଶ୍ୟକତା ଦେଖାଯାଏ, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିକାରୀମାନେ ପ୍ରତ୍ୟାପ୍ତି କରିଥିବା ପରିମାଣକୁ ଯତ୍ନ ସହ ଆକଳନ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଯଥାସମ୍ଭବ ପ୍ରତ୍ୟାପ୍ତି କରିବା ଉଚିତ୍, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ସଂଶୋଧିତ ଅନୁଦାନ ମଧ୍ୟରେ ରଖାଯାଇପାରିବ ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଗଲା ଯେ, ମୋଟ 59,856.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଞ୍ଚୟରୁ, 37,187 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଅନୁଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରତ୍ୟାପନ କ୍ଷେତ୍ରରେ 100 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ) ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ର ଶେଷଦିନରେ ପ୍ରତ୍ୟାପନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ପରିଶିଷ୍ଟ 3.7 ଏବଂ ରେଖାଚିତ୍ର 3.4 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ରେଖାଚିତ୍ର 3.4: 2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷ ପୂର୍ବରୁ ସଞ୍ଚୟ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟାପନ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ର ବିନିୟୋଜନ ଲେଖା

ରେଖାଚିତ୍ର 3.4 ର ବିଶ୍ଳେଷଣରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ, ସଞ୍ଚୟର 79.88 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରତ୍ୟାପନ ହୋଇଛି । 47,812 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରତ୍ୟାପିତ ପରିମାଣ ମଧ୍ୟରୁ, 37,439 କୋଟି ଟଙ୍କା (78.30 ପ୍ରତିଶତ) 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ରେ ପ୍ରତ୍ୟାପନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅଧିକ ସଞ୍ଚୟର ପ୍ରତ୍ୟାପନ

ପାଞ୍ଚଟି ମାମଲାରେ (ପାଞ୍ଚଟି ଅନୁଦାନରେ) ପ୍ରତ୍ୟାପନ କରାଯାଇଥିବା ରାଶି ସଞ୍ଚୟ ଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା, ଯାହା ଏହି ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକରେ ବଜେଟ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନୁହେଁ ବୋଲି ସୂଚାଇଥାଏ । 8,308.56 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସଞ୍ଚୟ ତୁଳନାରେ, ପ୍ରତ୍ୟାପନ ପରିମାଣ 8,412.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା, ଫଳସ୍ଵରୂପ 103.74 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟାପନ ହୋଇଥିଲା । ଏହାର ବିବରଣୀ ସାରଣୀ 3.6 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.6: ସଞ୍ଚୟ ଠାରୁ ଅଧିକ ପରିମାଣର ପାଣ୍ଠି ପ୍ରତ୍ୟାପନ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା ଓ ନାମ	ମୋଟ ବ୍ୟୟ	ଖର୍ଚ୍ଚ	ସଞ୍ଚୟ (-)/ଅଧିକ (+)	ପ୍ରତ୍ୟାପନ ରାଶି	ଅଧିକ ପ୍ରତ୍ୟାପନ
ରାଜସ୍ୱ (ଅନୁମୋଦିତ)						
1	21 - ପରିବହନ	1,136.12	1,106.23	(-)29.90	30.06	0.16
2	42-ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା	12,161.89	3,892.73	(-) 8,269.16	8,269.37	0.21
3	8-ଓଡ଼ିଆ, ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତି	254.55	245.05	(-) 9.50	9.51	0.01
ପୁଞ୍ଜି (ଅନୁମୋଦିତ)						
4	7-ପୂର୍ବ	7,268.00	7,274.69	* (+) 6.69	103.32	103.32
5	22-ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ	12.00	12.00	0.00	0.04	0.04
	ସମୁଦାୟ	20,832.56	12,530.70	(-) 8,308.56	8,412.30	103.74

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ର ବିନିୟୋଜନ ଲେଖା

* 6.69 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ 'ଶୂନ୍ୟ' ସଞ୍ଚୟ ବୋଲି ଧରାଯାଇଛି

3.3.4 ଅତ୍ୟଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଏହାର ନିୟମିତାକରଣ

ଭାରତୀୟ ସମିଧାନର ଧାରା 204 ଅନୁଯାୟୀ, ଧାରାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ପାରିତ ଆଇନ୍ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ବିନିଯୋଗ ବ୍ୟତୀତ, ରାଜ୍ୟର ସଂଗଠିତ ପାଣ୍ଠିରୁ କୌଣସି ଅର୍ଥ ଉଠାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ସମିଧାନର ଧାରା 205 ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭା ଦ୍ୱାରା ନିୟମିତ ଅନୁଦାନ/ ବିନିଯୋଗ ଠାରୁ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ । ଯଦିଓ ଏହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚର ନିୟମିତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ସମୟ ସୀମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ସରକାରୀ ହିସାବ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ବିନିୟୋଜନ ହିସାବର ଆଲୋଚନା ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ନିୟମିତ କରାଯାଏ ।

3.3.4.1 ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ସମକ୍ଷୀୟ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ

2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା 7-ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ (ପୁଞ୍ଜି ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ) ଅଧିନରେ 7,268.00 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ବିଭାଗ 7,274.69 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଛି । ଫଳତଃ 6.69 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଛି । ଉପରୋକ୍ତ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ମୁଖ୍ୟତଃ 5054-04-902-1581 –“କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସଡ଼କ ପାଣ୍ଠିରୁ ସମ୍ପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ” ଶୀର୍ଷକ ଅଧିନରେ କରାଯାଇଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାର (ଅଗଷ୍ଟ 2024) ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଯେ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସଡ଼କ ପାଣ୍ଠିରୁ ଏହି ରାଶି ପୁରଣ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାକୁ ବ୍ୟୟ ହ୍ରାସ ଭାବରେ ଆଡ଼ଜଷ୍ଟ୍ କରାଯିବାର ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଅନାଣ୍ଡରେ ଏହି ରାଶିକୁ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

3.3.4.2 ପୂର୍ବ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ

ବର୍ଷିତ ସମୟ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ନିୟମିତ ନହେବା କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଉପରେ ଆଇନଗତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ କ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ କରିଥାଏ । 2013-14 ରୁ 2020-21 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ (2019-20, 2021-22 ଏବଂ 2022-23 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ନାହିଁ) ବାବଦରେ ଅତିରିକ୍ତ 262.65 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ବିତରଣ, ନିମ୍ନ ସାରଣୀ 3.7 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ନିୟମିତ ହୋଇନାହିଁ ।

ସାରଣୀ 3.7: ପୂର୍ବ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକର ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ, ନିୟମିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବର୍ଷ	ଅନୁଦାନ/ ବିନିୟୋଜନ ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁଦାନ / ବିନିୟୋଜନ ନାମ	ନିୟମିତ ହେବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପରିମାଣ	ନିୟମିତ କରଣର ସ୍ଥିତି
2013-14	22	ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ପରିବେଶ	0.29	ନିୟମିତ କରାଯାଇ ନାହିଁ
	26	ଅବକାରୀ	0.27	
	31	ହସ୍ତଚକ୍ର, ବସ୍ତ୍ର ଏବଂ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ	18.00	
2014-15	26	ଅବକାରୀ	0.01	
2015-16	22	ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ	0.25	
2016-17	6003	ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ରଣ	56.63	
	13	ଗୃହ ଏବଂ ନଗର ଉନ୍ନୟନ	3.63	
2017-18	8	ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା	0.52	
2018-19	7	ପୂର୍ଣ୍ଣ	169.77	
	8	ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭା	3.65	
2020-21	7	ପୂର୍ଣ୍ଣ	9.63	
ମୋଟ			262.65	

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସଂପୃକ୍ତ ବର୍ଷମାନଙ୍କର ବିନିୟୋଜନ ଲେଖା

ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ସୂଚାଉଛି ଯେ ସଂପୃକ୍ତ ବିଭାଗରେ ବଜେଟ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ରଭାବହୀନ ଥିଲା ଏବଂ ବାସ୍ତବ ଆଧାରରେ ବଜେଟ୍ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇନଥିଲା । ଏହିପରି ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ, ଦୀର୍ଘ ସମୟଧରି ଅଣ-ନିୟମିତ ରହିବା, କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ଉପରେ ଆକଳନଗତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ କ୍ଷୁଣ୍ଣ କରିଦିଏ, ତେଣୁ ଏହାକୁ ଯଥାଶୀଘ୍ର ନିୟମିତ କରାଯିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

3.4 ବଜେଟ୍ ଏବଂ ହିସାବ ପ୍ରକ୍ରିୟାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା

3.4.1 ବଜେଟ୍ ଆକଳନ ଏବଂ ଆଶା ଓ ବାସ୍ତବ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବଧାନ

ବିକ୍ରୟ ପ୍ରଣାଳୀ/ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ସାଧାରଣ ଖର୍ଚ୍ଚର ଦକ୍ଷ ପରିଚାଳନା ବିଭିନ୍ନ ଆର୍ଥିକ ସୂଚକଙ୍କ ହାସଲ ପାଇଁ ସମ୍ଭବ ରଖେ । ଅବାସ୍ତବ, ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଧାରରେ ବଜେଟ୍ ଆବଶ୍ୟକ, ଦୁର୍ବଳ ବ୍ୟୟ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପ୍ରକ୍ରିୟା, ଦୁର୍ବଳ ଯୋଜନା, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା କ୍ଷମତା ଏବଂ ଦୁର୍ବଳ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିଭିନ୍ନ ବିକାଶମୂଳକ ଆବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟରେ ଉପ-ସର୍ବୋତ୍ତମ ଆବଶ୍ୟକ କରିଥାଏ । କେତେକ ବିଭାଗରେ ଅତ୍ୟଧିକ ସଞ୍ଚୟ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗକୁ ପାଣ୍ଠିରୁ ବଞ୍ଚିତ କରେ, ଯାହାକୁ ସେମାନେ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିଥାନ୍ତେ ।

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ ମୋଟ ବ୍ୟୟ ବରାଦ 2,67,553.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଚଳିତ ବର୍ଷ ପ୍ରକୃତ ମୋଟ ବ୍ୟୟ 2,07,697.39 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଫଳରେ 59,856.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଞ୍ଚୟ ହୋଇଥିବା ବେଳେ, ସେଥିମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 47,811.98 କୋଟି ଟଙ୍କା (79.88 ପ୍ରତିଶତ) ପ୍ରତ୍ୟାପ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ରେ 37,439.29 କୋଟି ଟଙ୍କା (62.55 ପ୍ରତିଶତ) ପ୍ରତ୍ୟାପ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ 3.8 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.8: ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ ପ୍ରକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

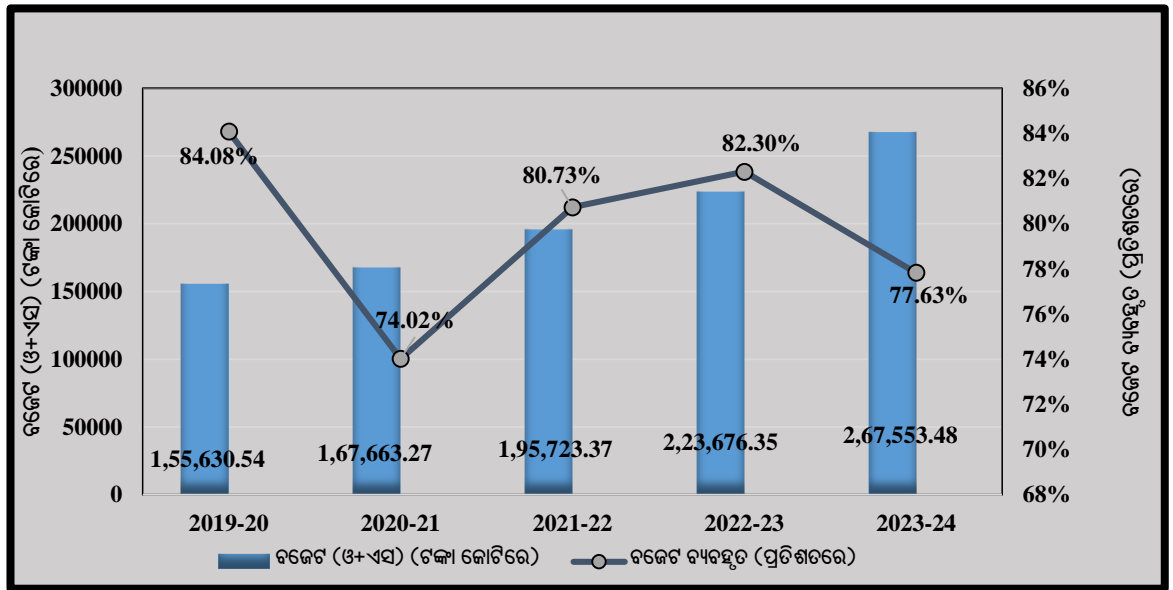
ଖର୍ଚ୍ଚର ପ୍ରକୃତି	ମୂଳ	ଅନୁପୁରକ	ମୋଟ	ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟୟ	ସଞ୍ଚୟ (-)/ ଅତ୍ୟଧିକ (+), ମୋଟ ବଜେଟ୍ ସହ	ସଞ୍ଚୟ/ ଅତ୍ୟଧିକ (ପ୍ରତିଶତରେ) ମୋଟ ବଜେଟ୍ ସହ	ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ସମୟରେ ପ୍ରତ୍ୟାପ୍ତ		
							ପରିମାଣ	ପ୍ରତିଶତ	
ଅନୁମୋଦିତ	I ରାଜସ୍ୱ	1,58,724.07	22,200.02	1,80,924.09	1,46,373.25	(-) 34,550.84	19.10	34,104.68	98.71
	II ପୁଞ୍ଜି	52,032.10	5,408.52	57,440.62	43,801.51	(-)13,639.12	23.74	13,458.45	98.68
	III ରଣ ଓ ଅଗ୍ରାମ	2,190.00	555.81	2,745.81	2,790.19	(+)44.38	0	149.30	100
ମୋଟ ଅନୁମୋଦିତ			2,12,946.17	28,164.35	2,41,110.52	1,92,964.94	48,145.58	19.97	47,712.43
ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ	IV ରାଜସ୍ୱ	7,550.85	35.65	7,586.50	5,439.71	(-)2,146.79	28.30	86.86	4.05
	V ପୁଞ୍ଜି	70.46	0	70.46	57.77	(-) 12.69	18.01	12.69	100.00
	VI ସରକାରୀ ରଣ ପ୍ରଦାନ	18,786.00	0	18,786.00	9,234.97	(-) 9,551.03	50.84	0	0.00
ମୋଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ		26,407.31	35.65	26,442.96	14,732.45	11,710.51	44.29	99.55	0.85
ସର୍ବମୋଟ		2,39,353.48	28,200.00	2,67,553.48	2,07,697.39	59,856.09	22.37	47,811.98	79.88

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ବିନିୟୋଜନ ଲେଖା

ବିଶେଷ: ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ଯୋଗୁଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆକଳନରେ ୦.୦୧ କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାର୍ଥକ୍ୟ ହୋଇପାରେ ।

ଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବହାରର ସ୍ଥିତି ରେଖାଚିତ୍ର 3.5 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ରେଖାଚିତ୍ର 3.5: ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବହାର

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ର ବିନିୟୋଜନ ଲେଖା

ଆବଶ୍ୟକ ପାଣ୍ଠିରେ ବିପୁଳ ପରିମାଣର ସଞ୍ଚୟ ଆବଶ୍ୟକତାର ଉତ୍ତମ ଭୂମି ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟମୂଳକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପାଣ୍ଠିକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଦୂର୍ବଳ କ୍ଷମତାକୁ ସୂଚାଇ ଥାଏ ।

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ରୁ 2023-24 ଅବଧି ପାଇଁ ମୂଳ ବଜେଟ୍ରେ ସଂଶୋଧିତ ଆକଳନ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଧାରା, ସାରଣୀ 3.9 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.9: ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ମୂଳ ବଜେଟ୍, ସଂଶୋଧିତ ଆକଳନ ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

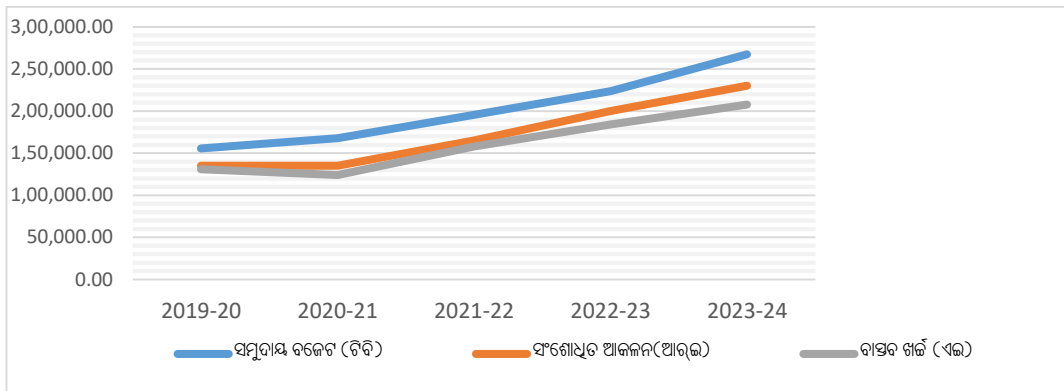
	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
ମୂଳ ବଜେଟ୍	1,46,061.09	1,55,963.27	1,75,890.24	2,06,876.35	2,39,353.48
ଅନୁପୂରକ ବଜେଟ୍	9,569.45	11,700.00	19,833.13	16,800	28,200
ମୋଟ ବଜେଟ୍ (ଟିଟି)	1,55,630.54	1,67,663.27	1,95,723.37	2,23,676.35	2,67,553.48
ସଂଶୋଧିତ ଆକଳନ (ଆରୁ)	1,35,000	1,35,000	1,64,999.66	2,00,000	2,30,000
ପ୍ରକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚ (ଏଇ)	1,30,852.83	1,24,109.14	1,58,016.78	1,84,080.82	2,07,697.39
ସଞ୍ଚୟ (ଟିଟି- ଏଇ)	24,777.71	43,554.13	37,706.59	39,595.53	59,856.09
ମୂଳ ବ୍ୟୟରେ ଅନୁପୂରକ ପ୍ରତିଶତ	6.55	7.50	11.28	8.12	11.78
ମୂଳ ବ୍ୟୟରେ ସାମଗ୍ରିକ ସଞ୍ଚୟ/ ଅତ୍ୟଧିକ ପ୍ରତିଶତ	15.92	25.98	19.27	17.70	22.37
ଟିଟି-ଆରୁ	20,630.54	32,663.27	30,723.71	23,676.35	37,553.49
ଆରୁ-ଏଇ	4,147.17	10,890.86	6,982.88	15,919.18	22,302.61
(ଟିଟି-ଆରୁ) ମୋଟ ବଜେଟ୍ ପ୍ରତିଶତ	13.26	19.48	15.70	10.58	14.04
(ଆରୁ-ଏଇ) ମୋଟ ବଜେଟ୍ ପ୍ରତିଶତ	2.66	6.50	3.57	7.12	8.34

ଉତ୍ସ: ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷର ବିନିୟୋଜନ ଲେଖା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବଜେଟ୍‌ର ଏକ ଝଲକ, 2023-24 ଏବଂ 2024-25

ସାରଣୀ 3.9 ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ 2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ 28,200 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁପୂରକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମୂଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାର 11.78 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା, ଯାହା ପୂର୍ବ ବର୍ଷରେ 8.12 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

ରେଖାଚିତ୍ର 3.6: ସମୁଦାୟ ବଜେଟ୍, ସଂଶୋଧିତ ଆକଳନ ଏବଂ ବାସ୍ତବ ଖର୍ଚ୍ଚ ଦର୍ଶାଉଥିବା ଧାରା

(ପରିମାଣ ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ଉତ୍ସ: ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷମାନଙ୍କର ବିନିୟୋଜନ ଲେଖା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବଜେଟ୍‌ର ଏକ ଝଲକ, 2023-24

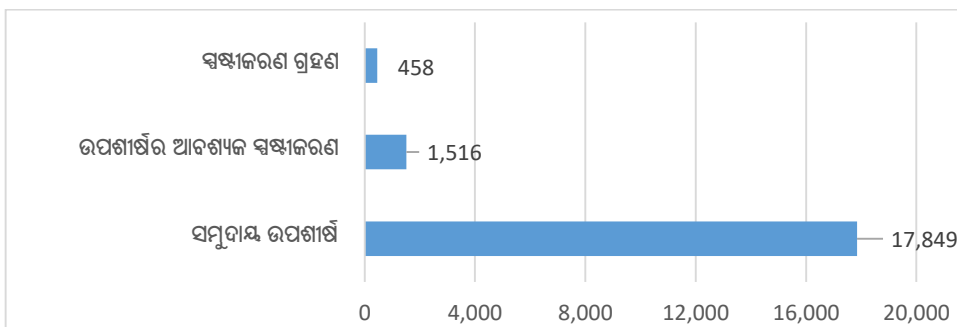
ରେଖାଚିତ୍ର 3.6 ରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ, ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ, ସଂଶୋଧିତ ଆକଳନ (ଆର.ଇ) ସର୍ବଦା ରାଜ୍ୟର ମୋଟ ବଜେଟ୍(ଟିବି) ଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା । ଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସଂଶୋଧିତ ଆକଳନ ଏବଂ ମୋଟ ବଜେଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବଧାନ 10.58 ରୁ 19.48 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା, ଯାହା ବୃହତ୍ ଆକଳନ ତ୍ରୁଟି ଦର୍ଶାଇଥାଏ ।

ପ୍ରତିଶତ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, 2019-20 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ମୋଟ ବଜେଟ୍ ତୁଳନାରେ ସଂଶୋଧିତ ଆକଳନ 13.26 ପ୍ରତିଶତ କମ୍ ଥିଲା, ଯାହା 2020-21 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ 19.48 ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା ଏବଂ 2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଏହା 14.04 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ ବଜେଟ୍ ପାଇଁ ବାସ୍ତବ ବ୍ୟୟ (ଏଇ)ର ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟ ସଂଶୋଧିତ ଆକଳନ ତୁଳନାରେ କମ୍ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା 2.66 ପ୍ରତିଶତ ରୁ 8.34 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2019-20 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ଅନୁପୂରକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନାବଶ୍ୟକ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିଲା, କାରଣ ବାସ୍ତବ ବ୍ୟୟ ମୂଳ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସ୍ତରକୁ ମଧ୍ୟ ଆସିନଥିଲା ।

ଏହା ସୂଚିତ କରେ ଯେ, ବଜେଟ୍‌ର ଆବଶ୍ୟକ ଅବାସ୍ତବ ପ୍ରସାବ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା, କାରଣ ରାଜ୍ୟର ବଜେଟ୍ ଆକଳନ ସର୍ବଦା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା ଏବଂ ବାସ୍ତବ ବ୍ୟୟ ବଜେଟ୍ ତୁଳନାରେ କମ୍ ଥିଲା ।

ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରୁ ପ୍ରାୟ ବିନିୟୋଗ ଲେଖାରେ ଭିନ୍ନତା ପାଇଁ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣର ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ **ରେଖାଚିତ୍ର 3.7** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ନ ମିଳିବା, ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ ବାସ୍ତବ, ଆବଶ୍ୟକତା ପରେ ପ୍ରତ୍ୟାପନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରସାବ ନ ମିଳିବା ଇତ୍ୟାଦି କାରଣ ଏହି ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ରେଖାଚିତ୍ର 3.7: ବିନିୟୋଜନ ଲେଖାରେ ଭିନ୍ନତା ପାଇଁ ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣର ସାରାଂଶ

ଉତ୍ସ: ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀଲେଖାକାର(ଲେଖା ଓ ହଜ୍‌ଦାରୀ), ଓଡ଼ିଶାଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଦସ୍ତାବିଜ

3.4.2 ବଜେଟ୍ରେ ପ୍ରମୁଖ ନୀତି ଯୋଷଣା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରକୃତ ପାଣ୍ଠି

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଅନେକ ନୂତନ ନୀତି / ପଦକ୍ଷେପ/ ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । 15 ଟି ଯୋଜନାର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜଣାଗଲା ଯେ, ତିନୋଟି ଯୋଜନା ଆଂଶିକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 12ଟି ଯୋଜନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାକି **ସାରଣୀ 3.10** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.10: ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ ନୂତନ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇନଥିବା/ ଆଂଶିକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିବା

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା ଓ ବିଭାଗର ନାମ	ନୂଆ ଯୋଜନାର ନାମ ଏବଂ ଶୀର୍ଷ	ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟ	ଖର୍ଚ୍ଚ
1	11-ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ବିକାଶ, ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଏବଂ ପଛୁଆ ଶ୍ରେଣୀର କଲ୍ୟାଣ	2225-02-102-3731-ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଜନଜାତି ଜୀବିକା ମିଶନ	120.00	90.00
2	33- ମହ୍ୟ ଓ ପଶୁ ସମ୍ପଦ ବିକାଶ	2405-00-109-.3699-କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଏକାକରଣ ପାଇଁ ଡିଜିଟାଲ ପଦକ୍ଷେପ	10.00	0
3	40-ଅଣୁ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ	2851-00-102-3735-ଏମସିଏମର ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପୃଷ୍ଠ ପାଇଁ ସୁଧ ରିହାତି	10.00	7.08
ସମୁଦାୟ			140	97.08

ଉତ୍ସ: 2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ବିନିଯୋଜନ ଲେଖା

ଏହା ବ୍ୟତୀତ **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.8** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସଂଶୋଧିତ ବ୍ୟୟ ବରାଦରେ 32 ଟି ପ୍ରକଳିତ ଯୋଜନାରେ ଶତ ପ୍ରତିଶତ ପାଣ୍ଠି ଫେରସ୍ତ ହୋଇଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା । 24 ଟି ମାମଲାରେ ଫେରସ୍ତର କୌଣସି କାରଣ ଦର୍ଶାଯାଇନାହିଁ । ଏହା ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ବଜେଟ୍ ଆବଶ୍ୟକ ଅବାସ୍ତବ ପ୍ରସ୍ତାବ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା ।

ଏହାଦ୍ୱାରା କେବଳ ହିତାଧିକାରୀମାନେ ଏହି ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇନଥିଲେ ବରଂ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ପାଣ୍ଠିରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ, ଯେଉଁଠାରେ ଏହାର ଉପଯୋଗ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା ।

3.4.3 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ଯୋଜନାର ସଫଳ ରୂପାୟନ ଏବଂ ଅଧିକ ବ୍ୟୟକୁ ଏଡ଼ାଇବା ଉପରେ ସିଧାସଳଖ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ । ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (08 ଫେବୃଆରୀ 2024) ଅନୁଯାୟୀ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଶେଷ ମାସରେ ଅଧିକ ପରିମାଣର ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ବ୍ୟୟର ପ୍ରତ୍ୟାପଣ ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ଜାରି କରିବା ପ୍ରକ୍ରିୟା 29 ଫେବୃଆରୀ 2024 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହେବା ଉଚିତ୍ ।

2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ, ସରକାର ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ର ଶେଷ ସପ୍ତାହରେ (**ପରିଶିଷ୍ଟ 3.9**) 16 ଟି ବିଭାଗର ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ 2,884.73 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନର କିଛି ଉଦାହରଣ ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ 50 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ **ସାରଣୀ 3.11** ଏବଂ **ପରିଶିଷ୍ଟ 3.9** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.11: 2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ବିଭାଗର ନାମ	ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ସଂଖ୍ୟା	ତାରିଖ	ପରିମାଣ
1	ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଓ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ	“2018-19 ରୁ 2022-23 ଏନଏଫଏସ୍ ଅଧିନରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଂଶ ଆଭିମୁଖ୍ୟର ଅଂଶର ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ଦେୟ ଏବଂ ଅନୁରୂପ ଏଫଏସଏସ୍ ଡିଲିଭରୀ ମାର୍ଜିନ୍”	202334335390	30/03/2024	441.28
		ପିଏମ୍‌ଜିଜେଏଫ୍‌ଆଇ ଅଧିନରେ 2020-21, 2021-22 ଏବଂ 2022-23 ଅନୁଯାୟୀ ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ପରିବହନ ଏବଂ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ପରିଚାଳନା, ଏଫଏସଏସ୍ ଡିଲିଭରୀ ମୋଲିକ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ମାର୍ଜିନ ଦିଗରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ରାଶି ପ୍ରଦାନ	202334338693	30/03/2024	303.06
				ମୋଟ	744.34
2	ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା	ରାଜ୍ୟର 30 ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ପିଏମ୍ ପୋଷଣର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀକରଣ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅଂଶ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଅଂଶକୁ ମିଶାଇ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ	202334312696	28/03/2024	78.74
		ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ “ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ସମଗ୍ର ଶିକ୍ଷା (ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦିଗରେ ପୁନର୍ବାର ଅନୁଦାନ (ସାଧାରଣ ଉପାଦାନ- ରାଜ୍ୟ ଭାଗ) ଅଧିନରେ ରୂପାନ୍ତ କିଛି ପ୍ରଦାନ ”	202334338531	30/03/2024	398.00
		ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ “ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ସମଗ୍ର ଶିକ୍ଷା (ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦିଗରେ ପୁନର୍ବାର ଅନୁଦାନ (ସାଧାରଣ ଉପାଦାନ- କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଭାଗ) ଅଧିନରେ ରୂପାନ୍ତ କିଛି ପ୍ରଦାନ ”	202334338581	30/03/2024	265.33
		ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ “ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ସମଗ୍ର ଶିକ୍ଷା (ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦିଗରେ ପୁନର୍ବାର ଅନୁଦାନ (ସାଧାରଣ ଉପାଦାନ- କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଭାଗ) ଅଧିନରେ ରୂପାନ୍ତ କିଛି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ”	202334338616	30/03/2024	93.36
		ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ “ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ସମଗ୍ର ଶିକ୍ଷା (ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦିଗରେ ପୁନର୍ବାର ଅନୁଦାନ (ସାଧାରଣ ଉପାଦାନ- ରାଜ୍ୟ ଭାଗ) ଅଧିନରେ ରୂପାନ୍ତ କିଛି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ”	202334338645	30/03/2024	62.23
				ମୋଟ	897.66
3	ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ	2023-24 ବର୍ଷ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନା (ସିଏସ୍‌ଏସ୍) ଅଧିନରେ ଜାତୀୟ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ମିସନ (ଏନଏସ୍‌ଏମ୍) କୁ ଚାଲୁ ରଖିବା ପାଇଁ ଅନୁଦାନ	202334342484	30/03/2024	176.54
				ମୋଟ	176.54
ସର୍ବ ମୋଟ					1,818.54

ଉତ୍ସ: ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗ ମାନଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦନ ଆଦେଶ ମାନଙ୍କଠାରୁ

ପରିଶିଷ୍ଟ 3.9 ରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ବର୍ଷ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା 2,884.73 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ ହୋଇଛି । ତେଣୁ, 2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଏହି ପାଣ୍ଠିର ଉପଯୋଗ ହେବାର କୌଣସି ସମ୍ଭାବନା ନଥିଲା । ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଶେଷ ସମ୍ପାଦନରେ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ସୂଚାଉଛି ଯେ ମୁଖ୍ୟତଃ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଶେଷ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

3.4.4 ଅଧିକ ପରିମାଣର ଖର୍ଚ୍ଚ

ସାଧାରଣ ଆର୍ଥିକ ନିୟମର ନିୟମ 62 (3) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ, ବିଶେଷ ଭାବରେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଶେଷ ମାସଗୁଡ଼ିକରେ ଅଧିକ ପରିମାଣର ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଆର୍ଥିକ ଯଥାର୍ଥତାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ ଏବଂ ଏହାକୁ ଏଡାଇବା ଉଚିତ୍ ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା 2022-23 ବ୍ୟୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସମ୍ପର୍କିତ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁଯାୟୀ, ନଗଦ ଅର୍ଥ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବ୍ୟୟ ପ୍ରବାହକୁ ସମାନ ଭାବରେ ଦ୍ଵରାନ୍ତ୍ରିତ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ । ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ବ୍ୟୟକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର 28.04.2023 ରେ ଜାରି କରିଥିବା ସର୍ବିଶ୍ଳେଷଣରେ ତ୍ରୈମାସିକ ପ୍ରତିଶତ (ପ୍ରଥମ ତ୍ରୈମାସିକ-15 ପ୍ରତିଶତ, ଦ୍ୱିତୀୟ ତ୍ରୈମାସିକ-15 ପ୍ରତିଶତ, ତୃତୀୟ ତ୍ରୈମାସିକ-30 ପ୍ରତିଶତ, ଚତୁର୍ଥ ତ୍ରୈମାସିକ-40 ପ୍ରତିଶତ) ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି । ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର 15 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ।

2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ, 20 ଟି ବିଭାଗରେ ନଗଦ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି 20 ଟି ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ପାଞ୍ଚଟି ବିଭାଗ ମାର୍ଚ୍ଚଦର୍ଶିକା ପାଳନ କରିଛନ୍ତି । 20 ଟି ଅନୁଦାନରେ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚର ତ୍ରୈମାସିକ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ 3.12 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.12: ନଗଦ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିଶ୍ଳେଷଣ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା/ ବିଭାଗ ନାମ	ମୂଳ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା	ଡିସେମ୍ବର 2023 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ		ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 (ପୂର୍ବ)	
			ପ୍ରଥମ ତ୍ରୈମାସିକ ଅବଧିରେ ଖର୍ଚ୍ଚ	ଖର୍ଚ୍ଚର ପ୍ରତିଶତ	ମାସରେ ଖର୍ଚ୍ଚ	ଖର୍ଚ୍ଚର ପ୍ରତିଶତ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସରଣ କରିଛନ୍ତି						
1	10-ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା	22,527.95	15,983.58	70.95	3,106.85	13.79
2	12-ସାମ୍ବୁଧି ଓ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ	15,756.53	11,990.94	76.10	1,062.44	6.74
3	17-ପଞ୍ଚାୟତି ରାଜ ଓ ପାନାୟ ଜଳ	26,318.55	16,163.84	61.42	1,816.33	6.90
4	30- ଶକ୍ତି	3,002.53	2,020.67	67.30	326.46	10.87
5	33- ମହ୍ୟ ଓ ପଶୁ ସମ୍ପଦ ବିକାଶ	1,769.29	1,181.58	66.78	119.13	6.73
ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସରଣ କରିନାହାଁନ୍ତି						
6	7-ପୂର୍ବ	9,473.00	4,792.77	50.59	2,206.88	23.30
7	9-ଶାନ୍ତ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ	3,229.95	507.64	15.72	783.54	24.26
8	11- ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି, ସଂଖ୍ୟା ଲଘୁ ଓ ପଠୁଆ ବର୍ଗ କଲ୍ୟାଣ	4,651.78	2,998.04	64.45	1,031.47	22.17
9	13-ଗୃହ ଓ ନଗର ଉନ୍ନୟନ	7,923.25	4,925.42	62.16	1,895.44	23.92
10	19- ଶିଳ୍ପ	790.20	624.39	79.02	215.40	27.26
11	20-ଜଳ ସମ୍ପଦ	10,782.00	7,647.84	70.93	2,116.81	19.63
12	22- ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ	2,183.68	1,052.69	48.21	408.80	18.72
13	23-କୃଷି ଓ କୃଷକଙ୍କ ସଶକ୍ତିକରଣ	7,135.89	4,141.27	58.03	1,930.21	27.05
14	28-ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ	7,500.00	4,209.11	56.12	1,541.37	20.55
15	31-ହସ୍ତତନ୍ତ, ବୟନ ଓ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ	219.49	139.21	63.42	39.04	17.79
16	36-ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ଏବଂ ମିଶନ ଶକ୍ତି	3,670.00	2,263.45	61.67	562.90	15.34
17	38-ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା	3,172.87	2,388.17	75.27	501.29	15.80
18	39-ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ଓ ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷା	986.26	827.25	83.88	215.40	21.84
19	40-ଅଣୁ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ୟୋଗ	647.77	343.62	53.05	25.24	3.90
20	41- ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ବିଭାଗ ଏବଂ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଶକ୍ତିକରଣ	4,298.76	2,593.20	60.32	1,119.29	26.04

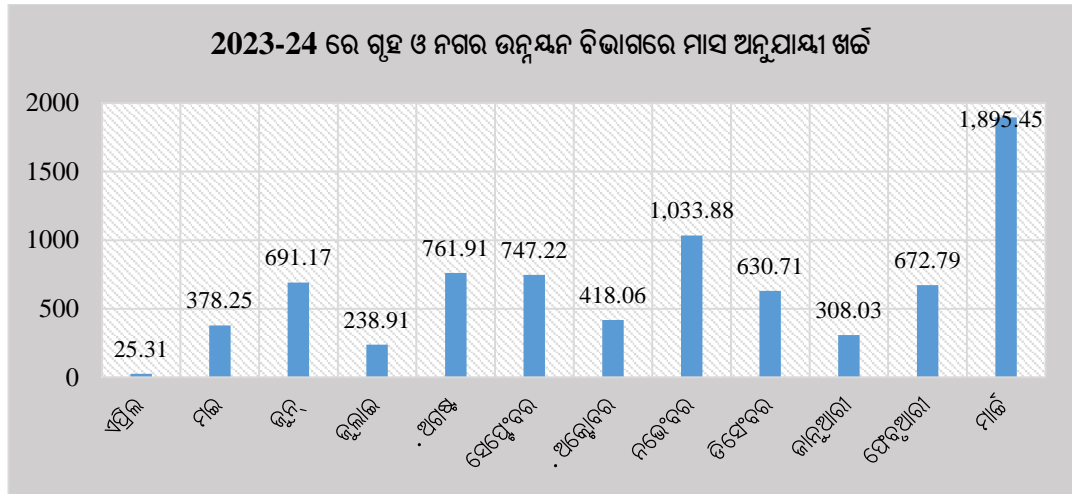
ଉତ୍ସ: ଡିସେମ୍ବର 2023 ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ (ପୂର୍ବ) 2024 ପାଇଁ ମାସିକ ବିନିୟୋଜନ ରିପୋର୍ଟ

ମୂଳ ବଜେଟ୍ (24 ଟି ମାମଲା) ଏବଂ ଅନୁପୂରକ ବଜେଟ୍ (ଗୋଟିଏ ମାମଲା) ରେ ପାଣ୍ଠି ଆବଣ୍ଟନ ସତ୍ତ୍ୱେ 25 ଟି ଉପ-ଶୀର୍ଷକରେ 753.16 କୋଟି ଟଙ୍କା (ପାଣ୍ଠି ଆବଣ୍ଟନ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କ୍ଷେତ୍ରରେ 5 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ ଅଧିକ) ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖର୍ଚ୍ଚ କେବଳ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ (2024) ହୋଇଥିବା ସମୀକ୍ଷାକୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି । ପାଣ୍ଠିର ବ୍ୟବହାରରେ ବିଳମ୍ବ ହେବାର କାରଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ନାହିଁ (ପରିଶିଷ୍ଟ 3.10) ।

ଏହା ସୂଚାଉଛି ଯେ ବଜେଟ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବା ବର୍ଷରେ ଖର୍ଚ୍ଚର ସମାନ ପ୍ରବାହ ବଜାୟ ରଖାଯାଇ ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଏହି ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକରେ ନଗଦ ପରିଚାଳନା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ତଦାରଖରେ ତ୍ରୁଟିକୁ ସୂଚିତ କରେ । ଉଦାହରଣ ସରୁପ, ଗୃହ ଓ ନଗର ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗର ମାସିକ ବ୍ୟୟ ରେଖାଚିତ୍ର 3.8 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ରେଖାଚିତ୍ର 3.8: 2023-24 ରେ ଗୃହ ଓ ନଗର ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗରେ ମାସିକ ବ୍ୟୟ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ଉତ୍ସ: ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର (ଲେଖା ଓ ହକ୍ ଦାତା), ଓଡ଼ିଶା

ଉପରୋକ୍ତ ରେଖାଚିତ୍ରକୁ ଜଣାପଡ଼ୁଛି ଯେ, ମୋଟ୍ ବ୍ୟୟର (7,801.69 କୋଟି ଟଙ୍କା) ବହୁ ପରିମାଣ ଖର୍ଚ୍ଚ 1,895.45 କୋଟି ଟଙ୍କା (24.30 ପ୍ରତିଶତ) କେବଳ ମାର୍ଚ୍ଚ 2024 ରେ ହୋଇଛି, ଯାହା ଖର୍ଚ୍ଚ ତଦାରଖ ଉପରେ ଦୁର୍ବଳ ନିୟନ୍ତ୍ରଣକୁ ସୂଚାଉଛି ।

3.5 ମନୋନୀତ ଅନୁଦାନର ସମୀକ୍ଷା

ଦୁଇଟି ମନୋନୀତ ଅନୁଦାନ ଯଥା 9-ଶାନ୍ତ ଯୋଗାଣ ଓ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ଏବଂ 28- ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ ସମ୍ପର୍କରେ ବଜେଟ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ବ୍ୟୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣର ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ମୂଳ ଅନୁଦାନ, ଅନୁପୂରକ ଚାହିଦା ଏବଂ ପ୍ରକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଭିନ୍ନତାର ପରିମାଣକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

3.5.1 ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା 9: ଶାନ୍ତ ଯୋଗାଣ ଓ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ

(i) ଉପକ୍ରମ

ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା 09 ରେ ମୁଖ୍ୟ ଶୀର୍ଷକ 2408-ଶାନ୍ତ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ପଣ୍ୟାଗାର, 2435-ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, 3451-ସଚିବାଳୟ-ଅର୍ଥନୈତିକ ସେବା, 3456-ବେସାମରିକ ଯୋଗାଣ, 3475-ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଧାରଣ ଅର୍ଥନୈତିକ ସେବା, 4408-ଶାନ୍ତ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ପଣ୍ୟାଗାର ପାଇଁ ପୁଞ୍ଜି ବ୍ୟୟ ଏବଂ 5475-ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଧାରଣ ଅର୍ଥନୈତିକ ସେବା ଉପରେ ପୁଞ୍ଜି ବ୍ୟୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

(ii) ବଜେଟ୍ ଏବଂ ବ୍ୟୟ

ଗତ ତିନି ବର୍ଷ (ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2021-22 ରୁ 2023-24) ପାଇଁ ଅନୁଦାନ ଅଧୀନରେ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟ, ବାସ୍ତବ ବିତରଣ ଏବଂ ସମ୍ପର୍କ ସାମଗ୍ରୀକ ସ୍ଥିତି ସାରଣୀ 3.13 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.13: ବ୍ୟୟ ଭୁଲନାମାରେ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବର୍ଷ	ବିଭାଗ	ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟ	ମୋଟ	ଖର୍ଚ୍ଚ	ଅବ୍ୟୟିତ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରତିଶତ
2021-22	ରାଜସ୍ୱ ମୂଳ (ଅନୁମୋଦିତ)	1,081.66	2,222.95	2,191.25	31.70 (2.93)
	ଅନୁପୁରକ	1,141.29			
	ରାଜସ୍ୱ ମୂଳ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ)	0	0	0	0
	ଅନୁପୁରକ	0			
	ପୁଞ୍ଜି ମୂଳ (ଅନୁମୋଦିତ)	16.02	16.02	3.85	12.17 (75.77)
	ଅନୁପୁରକ	0			
	ପୁଞ୍ଜି ମୂଳ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ)	0	0	0	0
	ଅନୁପୁରକ	0			
	ସର୍ବମୋଟ	2,238.97	2,238.97	2,195.10	43.87(1.96)
2022-23	ରାଜସ୍ୱ ମୂଳ (ଅନୁମୋଦିତ)	1,201.85	1,369.94	1,347.69	22.25
	ଅନୁପୁରକ	168.08			
	ରାଜସ୍ୱ ମୂଳ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ)	0	0	0	0
	ଅନୁପୁରକ	0			
	ପୁଞ୍ଜି ମୂଳ (ଅନୁମୋଦିତ)	3.50	3.50	3.06	0.44
	ଅନୁପୁରକ	0			
	ପୁଞ୍ଜି ମୂଳ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ)	0	0	0	0
	ଅନୁପୁରକ	0			
	ସର୍ବମୋଟ	1,373.44	1,373.44	1,350.75	22.69(1.65)
2023-24	ରାଜସ୍ୱ ମୂଳ (ଅନୁମୋଦିତ)	3,227.09	3,694.01	2400.62	1,293.39 (35.01)
	ଅନୁପୁରକ	466.92			
	ରାଜସ୍ୱ ମୂଳ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ)	0	0	0	0
	ଅନୁପୁରକ	0			
	ପୁଞ୍ଜି ମୂଳ (ଅନୁମୋଦିତ)	2.86	14.96	14.85	0.11 (0.74)
	ଅନୁପୁରକ	12.10			
	ସର୍ବମୋଟ	3,708.97	3,708.97	2,415.47	1,293.50(34.87)

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2021-22 ରୁ 2023-24 ପାଇଁ ବିନିଯୋଜନ ଲେଖା

(iii) ଅବ୍ୟୟିତ ଅବଶିଷ୍ଟ ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ

ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ଦୁଇଟି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମଗ୍ର ବଜେଟ୍ ଆବଶ୍ୟକ ବ୍ୟୟ ହୋଇନାହିଁ, ଯାହା ସାରଣୀ 3.14 ରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନହେବା ସୂଚାଏ ।

ସାରଣୀ 3.14: ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା 9 ଅଧୀନରେ ଅବ୍ୟବହୃତ ସମଗ୍ର ବ୍ୟୟ (ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ଅଧିକ)

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ଆକାରଖର ଶୀର୍ଷ	ଯୋଜନା	ମୂଳ ବଜେଟ୍	ପୁନଃ ଆବଣ୍ଟନ	ସଞ୍ଚୟ	ମୋଟ ଅବ୍ୟବହୃତ ପରିମାଣ	ଅବ୍ୟବହୃତ ପରିମାଣର ପ୍ରତିଶତ
1	2408-01-102-3765	ସ୍ମାର୍ଟ ପିଡିଏସ୍	1.55	(-) 1.55	-	1.55	100
2	2408-01-101-0342	ଜିଲ୍ଲା ଫୋରମ୍	2.17	(-) 2.17	-	2.17	100

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ର ବିନିଯୋଜନ ହିସାବ

(iv) ଅନାବଶ୍ୟକ ଅନୁପୂରକ ଅନୁଦାନ

ସମ୍ପର୍କିତ ଧାରା 205 ଅନୁଯାୟୀ, ବିନିଯୋଜନ ନିୟମ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବ୍ୟୟକୁ ଉପରେ ଏକ ଅନୁପୂରକ କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ଅନୁଦାନ କିମ୍ବା ବିନିଯୋଜନ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ କରାଯାଇପାରିବ, କିନ୍ତୁ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ସମାପ୍ତି ପରେ ନୁହେଁ । ଯେତେବେଳେ ଏହିପରି ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ଜଣାପଡେ ଏବଂ ପୁନଃ ଆବଣ୍ଟନ ଦ୍ୱାରା ଅତିରିକ୍ତ ଅର୍ଥ ବହନ କରିବାକୁ ଅନୁଦାନ ମଧ୍ୟରେ ସଞ୍ଚୟ କରିବାର କୌଣସି ସମ୍ଭାବନା ନ ଥାଏ, ସେତେବେଳେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗର ସର୍ବିଶେଷ ଅନୁପୂରକ କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ଅନୁଦାନ କିମ୍ବା ଆବଣ୍ଟନ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ବିଭାଗକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଏ ।

ଅତିରିକ୍ତ ସମାକ୍ଷରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ 2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ 466.92 କୋଟି ଟଙ୍କାର (ରାଜସ୍ୱ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ) ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ବ୍ୟୟକୁ ଅନାବଶ୍ୟକ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛି, କାରଣ 2,400.62 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ, 3,227.09 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୂଳ ବ୍ୟୟକୁ ସ୍ତରକୁ ମଧ୍ୟ ଆସିନଥିଲା ।

(v) ପାଣ୍ଠିର ଅବାସ୍ତବ ପୁନଃ ଆବଣ୍ଟନ

ପୁନଃ ଆବଣ୍ଟନ ହେଉଛି ଆବଣ୍ଟନର ସଞ୍ଚୟ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ଗୋଟିଏ ଏକକକୁ ଅତିରିକ୍ତ ପାଣ୍ଠି ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ଏକକକୁ ଅନୁଦାନ ମଧ୍ୟରେ ପାଣ୍ଠିର ସ୍ଥାନାନ୍ତରକୁ ବୁଝାଏ । ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେଲା ଯେ, ଗୋଟିଏ ଯୋଜନାରେ ପୁନଃ ଆବଣ୍ଟନ ଆଦେଶ ବାସ୍ତବିକ ନଥିଲା, କାରଣ ସାରଣୀ 3.15 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ, 361.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ପରେ ମଧ୍ୟ 1,268.47 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଞ୍ଚୟ ହୋଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.15: ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା 9 ଅଧୀନରେ ଅବାସ୍ତବ ପୁନଃ ଆବଣ୍ଟନ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ଅନୁଦାନ/ ଖାତା ମୁଖ୍ୟକ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ନାମ	ମୂଳ ଅନୁଦାନ	ଅନୁପୂରକ ଅନୁଦାନ	ପୁନଃ ଆବଣ୍ଟନ	ମୋଟ୍	ଖର୍ଚ୍ଚ	ସଞ୍ଚୟ (-)/ ଅଧିକ (+)
1	2408-01-102-2799-ସାଧାରଣ ବଣ୍ଟନ ବ୍ୟୟ	2,631.30	0	(-)1,000.80	1,630.50	361.53	(-)1,268.47
	ମୋଟ୍	2,631.30	0	(-)1,000.80	1,630.50	361.53	(-)1,268.47

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ର ବିନିଯୋଜନ ଲେଖା

3.5.1.1 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା

ସମାକ୍ଷା ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଆଧାରରେ ଯୋଜନାର ସବିଶେଷ ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ଉପଲବ୍ଧି ସ୍ଥିତିର ବିବରଣୀ ସାରଣୀ 3.16 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସାରଣୀ 3.16: ଆର୍ଥିକ ଓ ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବନାମ ସଫଳତା

କ୍ର.ସଂ.	ହିସାବ ଶୀର୍ଷ	ଆର୍ଥିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)			ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବନାମ ସଫଳତା			ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ନକରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ
		ଆବଣ୍ଟିତ ପାଣ୍ଡି	ବ୍ୟୟିତ ପାଣ୍ଡି	ଅବ୍ୟୟିତ ପାଣ୍ଡି	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ସଫଳତା	ଅଭାବ	
1	ଯୋଜନାର ନାମ: ଜିଲ୍ଲା ଫୋରମ୍ ଏହି ଯୋଜନା ରାଜ୍ୟର 31 ଟି ଜିଲ୍ଲା ଫୋରମରେ ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍ ଏବଂ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟେସନ୍, କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦରମା ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଅଟେ ।							
(i)	2408-01-101-0342	15.18	10.16	5.02	ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଉପଲବ୍ଧି ପାଇଁ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇନାହିଁ ।			ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ପରେ ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇଛି ।
<p>ଅତିର୍ ମନ୍ତବ୍ୟ: ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ଯେ ଆବଣ୍ଟିତ ପାଣ୍ଡିର ମାତ୍ର 66.93 ପ୍ରତିଶତ ବ୍ୟୟିତ ହୋଇଛି । ଓଡ଼ିଶା ବଜେଟ୍ ମାନ୍ୟତାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ବିଭାଗ ପାଣ୍ଡିର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଆକଳନ କରିଥିବାରୁ 5.02 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାଣ୍ଡିର ଉପଯୋଗ ଓ ଫେରସ୍ତ ନ କରିବାର କାରଣ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଭୌତିକ ଓ ଆର୍ଥିକ ଉପଲବ୍ଧି ସମ୍ପର୍କିତ ତଥ୍ୟ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ନ କରିବା ଏହି ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଉପରେ ନ୍ୟୁନ ତଦାରଖର ସଙ୍କେତ ଦେଉଛି ।</p>								
2	ଯୋଜନାର ନାମ: କୃଷି ଓ ଯୋଗାଣ- ବିଭାଗରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସୁବିଧା ଏବଂ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଉପଭୋକ୍ତା ସାମଗ୍ରୀ ଇତ୍ୟାଦିର ଉନ୍ନତିକରଣ ଯୋଜନା ।							
(i)	2408-01-101-1162	44.65	41.37	3.28	ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଉପଲବ୍ଧି ପାଇଁ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ ।			ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାରଣ ଦର୍ଶାଯାଇ ନାହିଁ
<p>ଅତିର୍ ମନ୍ତବ୍ୟ: ଓଡ଼ିଶା ବଜେଟ୍ ମାନ୍ୟତାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ପାଣ୍ଡି ଆକଳନ ଭୁଲ୍ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ବିଭାଗ ଅତ୍ୟଧିକ ଆକଳନ କରିଛି ବୋଲି 3.28 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାଣ୍ଡି ଫେରସ୍ତକୁ ସୂଚାଇଛି ।</p>								
3	ଯୋଜନାର ନାମ: ସାଧାରଣ ବ୍ୟୟ ବ୍ୟୟ- ଏହି ଯୋଜନା ଜାତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ନିରାପଣ ଆଇନ (ଏନ୍ଏଫଏସଏ) ଅଧୀନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏହି ଯୋଜନାରେ ରାଜ୍ୟରେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ମାଗଣାରେ ଚାଉଳ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି ।							
(i)	2408-01-101-2799	2.17	0	2.17	3,26,41,800	3,26,01,346	40,454	ଏନ୍ଏଫଏସଏ ଅଧୀନରେ ଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଚୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗତିଶୀଳ । ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ପରେ ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇଛି ।
(ii)	2408-01-102-2799	2,631.30	361.53	2,269.77				
(iii)	2408-01-789-2799	418.36	413.54	4.82				
(iv)	2408-01-796-2799	476.22	470.68	5.54				
	ମୋଟ	3,528.05	1,245.75	2,282.3				
<p>ଅତିର୍ ମନ୍ତବ୍ୟ: ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ଯେ ଆବଣ୍ଟିତ ପାଣ୍ଡିର ମାତ୍ର 35.31 ପ୍ରତିଶତ ବ୍ୟୟିତ କରାଯାଇଛି । ପାଣ୍ଡିର ସର୍ବୋତ୍ତମ ଉପଯୋଗ ହୋଇନଥିବାରୁ ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ପୂରଣ ହୋଇପାରିନଥିଲା ଏବଂ ହିତାଧିକାରୀମାନେ ଏହି ଯୋଜନାର ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କାରଣ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ, ଯେହେତୁ ବଜେଟ୍ ଆକଳନ ପୂର୍ବରୁ ହିତାଧିକାରୀ ତାଲିକା ଚୟନ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ।</p>								

ଉତ୍ସ: ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଓ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ

3.5.1.2 ବ୍ୟାଙ୍କ ଅବଶେଷ ଓ ନଗଦ ଖାତା ଅବଶେଷ ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ନହେବା କାରଣରୁ 9.57 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅସମାନତା

ହିସାବ ବହିରେ ହୋଇଥିବା କାରବାରର ସଠିକତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସ ଶେଷରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ହିସାବ ତଥ୍ୟକୁ ନଗଦ ପୁସ୍ତକ ତଥ୍ୟ ସହିତ ସମନ୍ୱିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉଠାଣ ଓ ବିତରଣ ଅଧିକାରୀମାନେ ପ୍ରତି ମାସ ଶେଷରେ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରି ଅସମାନତାକୁ ଠିକ୍ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଓ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗର ସମୀକ୍ଷା ବେଳେ 2024 ମାର୍ଚ୍ଚ 31 ସୁଦ୍ଧା 9.57 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅସମାନତା କ୍ୟାସ୍ ବୁକ୍ ବାଲାନ୍ସ (12.64 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଓ ପାସ୍ ବୁକ୍

(3.07 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା । 12 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଅସଂଯୋଜିତ ହୋଇ ରହିଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଏବଂ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଗ୍ରାମ ଯୋଗୁଁ ଏହା ହୋଇଛି ।

ଅଗ୍ରାମ ରାଶି ଏବଂ ଅନୁମୋଦନ ବିହୀନ ବ୍ୟାଙ୍କ ଡ୍ରାଫ୍ଟକୁ ମିଳାମିଶା କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ବୋଲି ବିଭାଗ କହିଛି । ଏହି ମାମଲା 12 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ବିଚାରଧୀନ ରହିଥିବାରୁ ଏବଂ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇନଥିବାରୁ ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର (ଅଗଷ୍ଟ 2024) ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ।

3.5.1.3 ଯୋଜନା ପାଣ୍ଡିର ଅଳ୍ପ/ ବ୍ୟବହାର ନକରିବା

ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ, ବ୍ୟୟ କାଗଜ ପତ୍ର, ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ଯାଞ୍ଚ ରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ 53.81 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ବେଳେ 2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା 5ଟି ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ମଧ୍ୟରୁ 4ଟି ବାବଦରେ କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନାହିଁ । ସାରଣୀ 3.17 ରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସାରଣୀ 3.17: ପାଣ୍ଡିର ଅଳ୍ପ/ ଅଣ ବ୍ୟବହାରର ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ଅନୁଦାନ/ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ତାରିଖ	ଅନୁଦାନ ରାଶି	ଉପଯୋଗ ପରିମାଣ	ବଳକା	ପାଣ୍ଡି ମଞ୍ଜୁର କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
1	9527/11.06.2020	12.03	9.41	2.62	ରାସନ କାର୍ଡର ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍/ ରାସନ କାର୍ଡର ପରିବର୍ତ୍ତନ
2	10433/23.07.2021	13.00	0	13.00	
3	7766/26.05.2022	8.03	0	8.03	
4	17365/16.11.2022	8.03	0	8.03	
5	9016/ଏଫ୍ ଏସ୍ ସିଡି/25.05.2023	12.72	0	12.72	
	ମୋଟ	53.81	9.41	44.4	

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଓ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ

ବିଭାଗ (ଅଗଷ୍ଟ 2024) ବ୍ୟବହାର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦାଖଲ ନକରିବା, ପାଣ୍ଡିର ଉପଯୋଗ ନ ହେବାକୁ ଦାୟୀ କରିଛି । ମଞ୍ଜୁର ଅର୍ଥ କମ୍/ ଅଣ-ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିବାରୁ ରାସନ କାର୍ଡରୁ ଡିଜିଟାଇଜେସନ୍/ ରାସନ କାର୍ଡ ବଦଳାଇବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳ ହୋଇନି ତେଣୁ ଏହି ଉତ୍ତର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ନୁହେଁ ।

3.5.2 ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା 28: ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ

(i) ଉପକ୍ରମ

ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା 28-ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନରେ ମୁଖ୍ୟ ଶାଖା 2059- ପୂର୍ଣ୍ଣ, 2216- ବାସଗୃହ, 2230- ଶ୍ରମ ଓ ନିୟୋଜନ, 3054- ସଡ଼କ ଓ ସେତୁ, 3451- ସଚିବାଳୟ-ଅର୍ଥନୈତିକ ସେବା, 4059- ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପୁଞ୍ଜି ବ୍ୟୟ, 4216- ଗୃହ ନିର୍ମାଣରେ ପୁଞ୍ଜି ବ୍ୟୟ ଏବଂ 5054-ସଡ଼କ ଏବଂ ସେତୁ ଉପରେ ପୁଞ୍ଜି ବ୍ୟୟ ବରାଦ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

(ii) ବଜେଟ୍ ଏବଂ ବ୍ୟୟ

ଗତ ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ (ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2021-22 ରୁ 2023-24) ଅନୁଦାନ ଅଧୀନରେ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ବାସ୍ତବ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ସଞ୍ଚୟର ସାମଗ୍ରୀକ ସ୍ଥିତି ସାରଣୀ 3.18 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.18: ବ୍ୟୟ ଭୁଲନାରେ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବର୍ଷ	ବିଭାଗ	ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା	ମୋଟ	ଖର୍ଚ୍ଚ	ଅବ୍ୟବହୃତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଏହାର ପ୍ରତିଶତ
2021-22	ରାଜସ୍ୱ ମୂଳ (ଅନୁମୋଦିତ)	1,335.49	1,576.84	1,290.48	286.36 (18.16)
	ଅନୁପୂରକ	241.35			
	ରାଜସ୍ୱ ମୂଳ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ)	0	0	0	0
	ଅନୁପୂରକ	0			
	ପୁଞ୍ଜି ମୂଳ (ଅନୁମୋଦିତ)	4,153.10	4,488.90	2,532.08	1,956.83 (43.59)
	ଅନୁପୂରକ	335.80			
	ପୁଞ୍ଜି ମୂଳ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ)	0.50	0.50	0	0.50 (100)
	ଅନୁପୂରକ	0			
ସର୍ବ ମୋଟ		6,066.24	6,066.24	3,822.56	2,243.69 (36.99)
2022-23	ରାଜସ୍ୱ ମୂଳ (ଅନୁମୋଦିତ)	1,583.95	1,584.21	1,444.12	140.09 (8.84)
	ଅନୁପୂରକ	0.26			
	ରାଜସ୍ୱ ମୂଳ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ)	0	0	0	0
	ଅନୁପୂରକ	0			
	ପୁଞ୍ଜି ମୂଳ (ଅନୁମୋଦିତ)	5,382.18	5,934.18	4,704.53	1,229.65 (20.72)
	ଅନୁପୂରକ	552.00			
	ପୁଞ୍ଜି ମୂଳ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ)	0.50	0.50	0.50	0.00
	ଅନୁପୂରକ	0			
ସର୍ବ ମୋଟ		7,518.89	7,518.89	6,149.15	1369.74 (18.22)
2023-24	ରାଜସ୍ୱ ମୂଳ (ଅନୁମୋଦିତ)	1,725.00	2,064.02	1,992.91	71.11 (3.45)
	ଅନୁପୂରକ	339.02			
	ରାଜସ୍ୱ ମୂଳ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ)	0	0	0	0
	ଅନୁପୂରକ	0			
	ପୁଞ୍ଜି ମୂଳ (ଅନୁମୋଦିତ)	5,775.00	6,333.05	5,205.64	1,127.41 (17.80)
	ଅନୁପୂରକ	558.05			
	ପୁଞ୍ଜି ମୂଳ (ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ)	0.50	0.50	0	0.50 (100)
	ଅନୁପୂରକ	0			
ସର୍ବ ମୋଟ		8,397.57	8,397.57	7,198.55	1,199.02 (14.28)

ଉତ୍ସ: ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷର ବିନିୟୋଜନ ଲେଖା

(iii) ନିରନ୍ତର ସଞ୍ଚୟ

2021-22 ରୁ 2023-24 ଅର୍ଥକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା 28 ଅଧିକରେ, 13 ବି ଯୋଜନାରେ ବଜେଟ୍ ଆବଶ୍ୟକତା ଯଥେଷ୍ଟ ଅଂଶ ଅବ୍ୟବହୃତ ରହିଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା, ଯାହା ସାରଣୀ 3.19 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅନୁଯାୟୀ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ଆକଳିତ ଆର୍ଥିକ ବ୍ୟୟବରାଦ ହାସଲ ନ କରିବାକୁ ସୂଚାଇଥାଏ ।

ସାରଣୀ 3.19 : ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା 28 ଅଧିନରେ ନିରନ୍ତର ସଞ୍ଚୟ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ର. ସଂ.	ହିସାବର ଶୀର୍ଷ	2021-22	2022-23	2023-24
1	2059-01-053-0853- ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା, ମୁଖ୍ୟ ଯତ୍ନ ଅଧିନରେ କୋଠାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	15.19 (19.28)	9.78 (10.84)	10.60 (9.34)
2	3054-04-338-2583- ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରାମ ସଡ଼କ ଯୋଜନା (ପିଏମ୍‌ଜିଏସ୍‌ଝାଲ) ଅଧିନରେ ନିର୍ମିତ ରାସ୍ତା ଓ ସେତୁର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ	200.00 (47.40)	100.00 (100)	41.08 (41.08)
3	4059-01-051-2148- କୋଠା ନିର୍ମାଣ-ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ	24.80 (58.21)	14.61 (48.22)	14.42 (44.10)
4	4216-01-106-2148- କୋଠା ନିର୍ମାଣ-ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ	5.42 (50.19)	2.03 (16.91)	4.10 (29.71)
5	5054-04-101-2161- ଗ୍ରାମୀଣ ଭିଡିଓମି ବିକାଶ ପାଣ୍ଠି (ଆରଥାଇଡିଏଫ୍)	165.95 (19.59)	148.24 (33.61)	147.42 (44.67)
6	5054-04-337-1230- ଗ୍ରାମୀଣ ସଡ଼କ	165.40 (39.93)	432.23 (75.62)	265.28 (40.19)
7	5054-04-101-3526- ରାଜ୍ୟ ପାଠଶାଳା ଉପରେ ଉପରେ ଲୋକ ଯୋଜନା ଉପରେ ସାରା ରାଜ୍ୟରେ ଚେକ୍ ଡ୍ୟାମ୍/ ବ୍ରିଜ୍-ଡିଆ-ଡ୍ରୋୟାର ନିର୍ମାଣ	17.21 (95.61)	2.85 (12.50)	24.64 (82.13)
8	5054-04-337-2373-ବିବିଧ କାର୍ଯ୍ୟ- ସଡ଼କ ପାଇଁ ବ୍ୟୟ	4.09 (35.57)	4.50 (20.45)	4.30 (19.11)
9	5054-80-789-1230-ଗ୍ରାମୀଣ ସଡ଼କ	34.13 (33.07)	99.01 (61.14)	71.00 (37.97)
10	5054-80-796-1230- ଗ୍ରାମୀଣ ସଡ଼କ	58.19 (41.68)	146.45 (66.84)	97.61 (38.58)

ଉତ୍ସ: ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ବିନିୟୋଜନ ଲେଖା

(ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମୋଟ ବ୍ୟୟର ଶତକଡ଼ାକୁ ସୂଚାଇ ଥାଏ)

(iv) ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟର ଅବଶିଷ୍ଟ ରହିଛି

2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଦୁଇଟି ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ସମଗ୍ର ବଜେଟ୍ ବ୍ୟୟର ଅବଶିଷ୍ଟ ରହିଥିଲା, ଯାହା ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ଅକାର୍ଯ୍ୟକାରୀତାକୁ ସୂଚାଏ, ତାହା ସାରଣୀ 3.20 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.20: ଅବଶିଷ୍ଟ ସମଗ୍ର ବ୍ୟୟ (ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ଅଧିକ)

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ର. ସଂ.	ହିସାବର ଶୀର୍ଷ	ମୁକ୍ତ ବଜେଟ୍	ପୁନଃ ଆବେଦନ	ଅବଶିଷ୍ଟ ରହିଥିବା ବ୍ୟୟ
1	4059-01-051-3399- ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପ୍ରଭାବିତ ସରକାରୀ କୋଠାଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃ ନିର୍ମାଣ/ ନବୀକରଣ	1.50	(-) 1.50	1.50
2	4216-01-106-3399- ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପ୍ରଭାବିତ ସରକାରୀ କୋଠାଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃ ନିର୍ମାଣ/ ନବୀକରଣ	1.00	(-) 1.00	1.00

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ର ବିନିୟୋଜନ ଲେଖା

(v) ଅନାବଶ୍ୟକ ଅନୁପୂରକ ଅନୁଦାନ

ସମ୍ପର୍କିତ ଧାରା 205 ଅନୁଯାୟୀ, ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ ଆଇନ୍ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଏକ ଅନୁପୂରକ କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ଅନୁଦାନ କିମ୍ବା ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇପାରିବ, କିନ୍ତୁ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷ ହେବା ପରେ ନୁହେଁ । ଯେତେବେଳେ ଏହିପରି ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ ଏବଂ ପୁନଃ ବିନିଯୋଗ ଦ୍ୱାରା ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଭରଣା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁଦାନ ମଧ୍ୟରେ ସଞ୍ଚୟ ହେବାର କୌଣସି ସମ୍ଭାବନା ନଥାଏ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଭାଗର ସଚିବ, ଅନୁପୂରକ କିମ୍ବା ଅତିରିକ୍ତ ଅନୁଦାନ କିମ୍ବା ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ବିଭାଗକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେବା ଉଚିତ୍ ।

ଅତିରିକ୍ତ, ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଇଲା ଯେ, ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ, 1.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁପୂରକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନାବଶ୍ୟକ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛି, କାରଣ ସାରଣୀ 3.21 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପ୍ରକୃତ 156.52 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ମୂଳ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା 164.21 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ତରକୁ ମଧ୍ୟ ଆସିନାହିଁ ।

ସାରଣୀ 3.21: ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା 28 ଅଧୀନରେ ଅନାବଶ୍ୟକ ଅନୁପୂରକ ଅନୁଦାନ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ହିସାବର ଶୀର୍ଷ	ମୂଳ ବଜେଟ୍	ଅନୁପୂରକ	ପ୍ରକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚ	ମୂଳ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସଞ୍ଚୟ
1	2059-80-001-0453-ନିର୍ବାହୀ ଯତ୍ନ, ଗ୍ରାମ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ-ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଦାୟିତ୍ୱ	143.31	1.78	137.62	5.69
2	2059-80-001-0141-ମୁଖ୍ୟ ଯତ୍ନ, ଗ୍ରାମ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ-କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ	13.08	0.02	12.55	0.53
3	3451-00-090-1224-ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ	7.82	0.14	6.35	1.47
	ମୋଟ	164.21	1.94	156.52	7.69

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ର ବିନିଯୋଗନ ଲେଖା

(vi) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା

ସାରଣୀ 3.22 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଉପଲବ୍ଧିର ସ୍ଥିତି ସମୀକ୍ଷାରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସାରଣୀ 3.22: ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବନାମ ସଫଳତା

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ହିସାବର ମୁଖ୍ୟ	ଆର୍ଥିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)			ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବନାମ ସଫଳତା (ସଂଖ୍ୟାରେ)			ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ନକରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବନାମ ସଫଳତା (ସଂଖ୍ୟାରେ)
		ଆବଶିତ ପାଣ୍ଡି	ବ୍ୟବହୃତ ପାଣ୍ଡି	ଅବଶିଷ୍ଟ ପାଣ୍ଡି	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ସଫଳତା	ଅଭାବ	
1	ଯୋଜନାର ନାମ: ବିଜୁ ସେତୁ ଯୋଜନାରେ ସେତୁ ନିର୍ମାଣ: ରାଜ୍ୟର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳକୁ ସର୍ବକାଳୀନ ଯୋଗାଯୋଗ ଯୋଗାଇଦେବା ପାଇଁ ଏହି ଯୋଜନା ମୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ							
(i)	5054-04-ସାଧାରଣ (101,789,796)	1350	1,169.10	180.90	84	40 (47.60 ପ୍ରତିଶତ)	44 (52.40 ପ୍ରତିଶତ)	ଜମି ସମସ୍ୟା, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଖୁଣ୍ଟ ନ ବଦଳିବା ଓ ଅତିନିଆ ବର୍ଷା
ଅତିରିକ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟ: ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ଯେ ମାତ୍ର 47.60 ପ୍ରତିଶତ ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇଛି । ପାଣ୍ଡି ମାଗିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତି କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବାରୁ ବିଭାଗ ଯେଉଁ କାରଣ ଦର୍ଶାଇଛି ତାହା ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ଫଳରେ ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ହାସଲ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ବାସ୍ତୁନାନ								
2	ଯୋଜନାର ନାମ: ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଗ୍ରାମ ସଡ଼କ ଯୋଜନା: ଏହା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟୋଜିତ ଏକ ଯୋଜନା ଯେଉଁଥିରେ ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ 60:40 ର ଅଂଶଦାରତା ରହିଛି । ଏହି ଯୋଜନାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ରାଜ୍ୟର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ସମସ୍ତ ସଂଯୋଗ ବିହୀନ ବାସ୍ତୁନାନକୁ ସର୍ବକାଳୀନ ଯୋଗାଯୋଗ ଯୋଗାଇଦେବା ।							

କ୍ର.ସଂ.	ହିସାବର ମୁଖ୍ୟ	ଆର୍ଥିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)			ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବନାମ ସଫଳତା (ସଂଖ୍ୟାରେ)			ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ନକରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବନାମ ସଫଳତା (ସଂଖ୍ୟାରେ)
		ଆବଣ୍ଟିତ ପାଣ୍ଡି	ବ୍ୟବହୃତ ପାଣ୍ଡି	ଅବ୍ୟବହୃତ ପାଣ୍ଡି	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ସଫଳତା	ଅଭାବ	
(i)	5054-04-337-1077	2,055.41	1,946.59	108.82	40 ରାସ୍ତା 2 ପୋଲ	0	40 ରାସ୍ତା 2 ପୋଲ	ବେଶର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚାଲିଛି
<p>ଅତିର୍ ମତ୍ତବ୍ୟ: ବେଶର ରୂପାନ୍ତ ହେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରି ନଥିବାରୁ ହିସାବକାରୀମାନେ ଆର୍ଥିକ ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିବାରୁ ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇନଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ପାଣ୍ଡିର ବ୍ୟବହାର ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକର ଚାଲୁଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବା ଦର୍ଶାଉଛି ।</p>								
3	<p>ଯୋଜନାର ନାମ: କୋଠା ନିର୍ମାଣ: ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସଂଯୋଗ ବିହୀନ ଗ୍ରାମୀଣାଣୁ ବସ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଯୋଗ ଯୋଗାଇବା ଏବଂ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଗ୍ରାମୀଣ ରାସ୍ତା ଏବଂ ସରକାରୀ କୋଠାଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବା</p>							
(i)	4059-01-051-2148	32.70	18.28	14.42	35 ସଂଖ୍ୟା	21 ସଂଖ୍ୟା	14 ସଂଖ୍ୟା	ଠିକ୍ ସମୟରେ ଜମି ନ ମିଳିବାରୁ
(ii)	4216-01-106-2148	13.80	9.70	4.10	29 ସଂଖ୍ୟା	12 ସଂଖ୍ୟା	17 ସଂଖ୍ୟା	
	ମୋଟ	46.50	27.98	18.52	64 ସଂଖ୍ୟା	33 ସଂଖ୍ୟା	31 ସଂଖ୍ୟା	
<p>ଅତିର୍ ମତ୍ତବ୍ୟ: ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ଯେ ଆବଣ୍ଟିତ ପାଣ୍ଡିର ମାତ୍ର 60.17 ପ୍ରତିଶତ ବ୍ୟବହୃତ କରାଯାଇଛି । ପାଣ୍ଡିର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବହାର ହୋଇନଥିବାରୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ହାସଲ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ଉଭୟ ଆର୍ଥିକ ଓ ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଜମି ନ ମିଳିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦାୟୀ କରିଛି । ଏହି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଜମିର ଉପଲବ୍ଧତା ସୁନିଶ୍ଚିତ ହେବା ଉଚିତ୍ ହୋଇନଥିବାରୁ ବିଭାଗର ଉତ୍ତର ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।</p>								
4	<p>ଯୋଜନାର ନାମ: ଚେକ୍ ଡ୍ୟାମ୍/ କ୍ରିକ୍-ତଥା-ଝୋୟାର ନିର୍ମାଣ: ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସାରା ରାଜ୍ୟରେ ଚେକ୍ ଡ୍ୟାମ୍ -କ୍ରିକ୍-ତଥା-ଝୋୟାର ନିର୍ମାଣ କରିବା, ମୁଖ୍ୟତଃ ରାଫ୍ଟର୍ ଫାଉଣ୍ଡେସନ ଉପରେ ଥିବା ଛୋଟ ଛୋଟ ପୋଲ ଉପରେ ଝୋୟାର ନିର୍ମାଣ କରିବା ।</p>							
(i)	5054-80-789-3526	8.50	2.81	5.69	2 କ୍ରିକ୍-ତଥା-ଝୋୟାର	2 କ୍ରିକ୍-ତଥା-ଝୋୟାର	0	ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ସମସ୍ତ ନୂଆ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି
(ii)	5054-80-796-3526	11.50	3.35	8.15				
(iii)	5054-04-101-3526	30.00	5.36	24.64				
	ମୋଟ	50.00	11.52	38.48				
<p>ଅତିର୍ ମତ୍ତବ୍ୟ: ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ଯେ ଆବଣ୍ଟିତ ପାଣ୍ଡିର ମାତ୍ର 23.04 ପ୍ରତିଶତ ବ୍ୟବହୃତ କରାଯାଇଛି । ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ନୂତନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ କୁହାଯାଇଛି । ଠିକ୍ ସମୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ନକରିବା ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପରାସ୍ତ କରିଥିବାରୁ ଏହାର ଉତ୍ତର ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।</p>								
5	<p>ଯୋଜନାର ନାମ: ଆରଥାଇଡିଏଫ୍ (ନାଗର୍ଡି) ଅଧିନରେ ରାସ୍ତା: ଆରଥାଇଡିଏଫ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ନାଗର୍ଡି ରକ୍ଷା ସହାୟତା ସହିତ ଉତ୍ତମ ସଡ଼କ ସଂଯୋଗ ନିର୍ମାଣ ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।</p>							
(i)	5054-04/80-800/789/796-2161-37107-ଆରଥାଇଡିଏଫ୍ ଅଧିନରେ ରାସ୍ତା (ନାଗର୍ଡି)	110.00	77.81	32.19	8 ରାସ୍ତା 44.45 କିଲୋମିଟର	5 ରାସ୍ତା 29.26 କିଲୋମିଟର	3 ରାସ୍ତା 15.19 କିଲୋମିଟର	ବାସ୍ତବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଅନୁଯାୟୀ, 2024 ଲୋକସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ କାରଣରୁ
<p>ଅତିର୍ ମତ୍ତବ୍ୟ: ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ଯେ 70.74 ପ୍ରତିଶତ ପାଣ୍ଡି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି । 8 ଟି ରାସ୍ତା ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 5 ଟି ରାସ୍ତା କାମ ନିର୍ମାଣ ସରିଛି । 2024 ମଇ ମାସରେ ଲୋକସଭା ଓ ବିଧାନସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବିଭାଗକୁ 2024 ମାର୍ଚ୍ଚ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପାଣ୍ଡି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ଥିଲା, ତେଣୁ ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିବା ଉତ୍ତର ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।</p>								
6	<p>ଯୋଜନାର ନାମ: ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ସଡ଼କ ଯୋଜନା (ଏମ୍-ଏମ୍-ଏସ୍‌ଫ୍‌ଆଇ) ଗ୍ରାମୀଣ ଭିଡିଓମି ବିକାଶ ପାଣ୍ଡି (ଆରଥାଇଡିଏଫ୍): ଯେକୌଣସି ଜନସଂଖ୍ୟା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ସଂଯୋଗ ବିହୀନ ବାସସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ସର୍ବକାଳୀନ ସଂଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।</p>							
	28-5054-04/80-337/789/796-2161-37286 ଏମ୍-ଏମ୍-ଏସ୍‌ଫ୍‌ଆଇ (ଆରଥାଇଡିଏଫ୍)	560.00	494.06	65.94	226 ରାସ୍ତା 1421.71 କିଲୋମିଟର	204 ରାସ୍ତା 1348.18 କିଲୋମିଟର	22 ରାସ୍ତା 73.53 କିଲୋମିଟର	ବାସ୍ତବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଅନୁଯାୟୀ, 2024 ଲୋକସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ କାରଣରୁ
<p>ଅତିର୍ ମତ୍ତବ୍ୟ: ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ଯେ ମାତ୍ର 88 ପ୍ରତିଶତ ପାଣ୍ଡି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି । 226 ଟି ରାସ୍ତା ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 204 ଟି ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ଶେଷ ହୋଇଛି । 2024 ମଇ ମାସରେ ଲୋକସଭା ଓ ବିଧାନସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବିଭାଗକୁ 2024 ମାର୍ଚ୍ଚ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପାଣ୍ଡି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ଥିଲା, ତେଣୁ ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିବା ଉତ୍ତର ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।</p>								
7	<p>ଯୋଜନାର ନାମ: ଏମ୍-ଏମ୍-ଏସ୍‌ଫ୍‌ଆଇ(ଏମ୍ ଆରଥାଇଡିଏଫ୍): ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ପିଏମ୍‌ଜିଏସ୍‌ଫ୍‌ଆଇ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିବା ସଂଯୋଗ ବିହୀନ ବାସସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ସର୍ବକାଳୀନ ସଂଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା ।</p>							

କ୍ର.ସଂ.	ହିସାବର ମୁଖ୍ୟ	ଆର୍ଥିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)			ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବନାମ ସଫଳତା (ସଂଖ୍ୟାରେ)			ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ନକରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବନାମ ସଫଳତା (ସଂଖ୍ୟାରେ)
		ଆବଣ୍ଡିତ ପାଣ୍ଠି	ବ୍ୟବହୃତ ପାଣ୍ଠି	ଅବ୍ୟବହୃତ ପାଣ୍ଠି	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ସଫଳତା	ଅଭାବ	
	28-5054-04/80-337/789/796-1230-37286 ଏମ୍.ଏମ୍.ଏସ୍.ଏଲ୍ (ନନ୍-ଆର.ଆଇ.ଡି.ଏଫ୍)	37.00	24.20	12.80	20 ରାସ୍ତା 150.62 କିଲୋମିଟର	14 ରାସ୍ତା 94.82 କିଲୋମିଟର	6 ରାସ୍ତା 55.80 କିଲୋମିଟର	ବାସ୍ତବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଅନୁଯାୟୀ, 2024 ଲୋକସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ କାରଣରୁ
<p>ଅତିର୍ ମତ୍ତବ୍ୟ: ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ଯେ ମାତ୍ର 65.40 ପ୍ରତିଶତ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି । 20 ଟି ରାସ୍ତା ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 14 ଟି ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ଶେଷ ହୋଇଛି । 2024 ମଇ ମାସରେ ଲୋକସଭା ଓ ବିଧାନସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବିଭାଗକୁ 2024 ମାର୍ଚ୍ଚ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପାଣ୍ଠି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ଥିଲା, ତେଣୁ ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିବା ଭରଣ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଏହି ଯୋଜନାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଭ ମିଳିପାରି ନାହିଁ ।</p>								
8	ଯୋଜନାର ନାମ: ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ସଡ଼କ ଉନ୍ନତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଟ୍ରିପ୍) (ଆର.ଆଇ.ଡି.ଏଫ୍ ଅଧିନରେ): 2021-22 ରେ ପଞ୍ଚାୟତ୍-ରାଜ ବିଭାଗ/ ଜଳସମ୍ପଦ ବିଭାଗରୁ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ଗ୍ରାମାଣ ରାସ୍ତାଗୁଡ଼ିକର ଉନ୍ନତୀକରଣ ଏହି ଯୋଜନାର ଅନ୍ତର୍ଭାଗ ।							
	28-5054-04/80-337/789/796-2161-37342 ଟି.ଆର.ଆଇ.ଡି.ଏଫ୍ (ଆର.ଆଇ.ଡି.ଏଫ୍)	330.00	272.53	57.47	107 ରାସ୍ତା 512.4 କିଲୋମିଟର	97 ରାସ୍ତା 429.05 କିଲୋମିଟର	10 ରାସ୍ତା 83.35 କିଲୋମିଟର	ବାସ୍ତବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଅନୁଯାୟୀ, 2024 ଲୋକସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ କାରଣରୁ
<p>ଅତିର୍ ମତ୍ତବ୍ୟ: ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ଯେ ମାତ୍ର 82.58 ପ୍ରତିଶତ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ 107 ଟି ରାସ୍ତା ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 97 ଟି ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ଶେଷ ହୋଇଛି । 2024 ମଇ ମାସରେ ଲୋକସଭା ଓ ବିଧାନସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବିଭାଗକୁ 2024 ମାର୍ଚ୍ଚ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପାଣ୍ଠି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ଥିଲା, ତେଣୁ ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିବା ଭରଣ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।</p>								
9	ଯୋଜନାର ନାମ: ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ସଡ଼କ ଉନ୍ନତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଟ୍ରିପ୍) (ନନ୍-ଆର.ଆଇ.ଡି.ଏଫ୍): ଏହି ଯୋଜନା ନବ ନିର୍ମିତ ପଞ୍ଚାୟତ ରାସ୍ତାର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।							
	28-5054-04/80-337/789/796-1230-37342 (ନନ୍-ଆର.ଆଇ.ଡି.ଏଫ୍)	328.00	284.77	43.23	0	0	0	ବାସ୍ତବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଅନୁଯାୟୀ, 2024 ଲୋକସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ କାରଣରୁ
<p>ଅତିର୍ ମତ୍ତବ୍ୟ: ଏହା ଦେଖାଯାଇ ପାରେ ଯେ ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଉପଲବ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ । ଏହା ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଯୋଜନାର ତଦାରଖ ଅଭାବର ସଙ୍କେତ । 2024 ମଇ ମାସରେ ଲୋକସଭା ଓ ବିଧାନସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ 2024 ମାର୍ଚ୍ଚ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପାଣ୍ଠି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡୁଥିବାରୁ ପାଣ୍ଠିର ଆଂଶିକ ଉପଯୋଗର କାରଣ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।</p>								
10	ଯୋଜନାର ନାମ: ପ୍ରଚଳିତ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ବିକାଶ ରାସ୍ତାର ଉନ୍ନତି: ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ରାସ୍ତାର ଉନ୍ନତି ଯହିଁରେ ଟ୍ରାଫିକ୍ ଅଧିକ, ଯୋଗାଯୋଗ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ, କମ୍ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ମରାମତି ହୋଇ ପାରୁ ନ ଥିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ରାସ୍ତା ଏବଂ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିବା ନୂତନ ପଞ୍ଚାୟତ ସିମିତି ରାସ୍ତା, ଏହି ଯୋଜନାର ଅନ୍ତର୍ଭାଗ ।							
	28-5054-04/80-337/789/796-1230-37247 ପ୍ରଚଳିତ ଆର.ଡି. ରାସ୍ତାର ଉନ୍ନତିକରଣ	325.67	97.98	227.69	47 ରାସ୍ତା 238.16 କିଲୋମିଟର	39 ରାସ୍ତା 189.19 କିଲୋମିଟର	8 ରାସ୍ତା 48.97 କିଲୋମିଟର	ବାସ୍ତବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଅନୁଯାୟୀ, 2024 ଲୋକସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ କାରଣରୁ
<p>ଅତିର୍ ମତ୍ତବ୍ୟ: ଏହା ଦେଖାଯାଇ ପାରେ ଯେ ମାତ୍ର 30 ପ୍ରତିଶତ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି । 47 ଟି ରାସ୍ତା ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 8 ଟି ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଛି । 2024 ମଇ ମାସରେ ଲୋକସଭା ଓ ବିଧାନସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବିଭାଗକୁ 2024 ମାର୍ଚ୍ଚ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପାଣ୍ଠି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ଥିଲା, ତେଣୁ ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିବା ଭରଣ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।</p>								
11	ଯୋଜନାର ନାମ: ସି.ଏମ୍.ଆର୍.ଏଲ୍ (ନିରୁଦ୍ଧିଷ୍ଟ ରାସ୍ତାର ସଂଯୋଗକରଣ): ଏହି ଯୋଜନା ଆନ୍ତରାଳ୍ୟ ଏବଂ ଆନ୍ତରାଳ୍ୟ ବ୍ୟବଧାନକୁ ଦୂର କରିବା ସହିତ ପଡୋଶୀ ରାଜ୍ୟ, ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ ବ୍ଲକ୍ ମଧ୍ୟରେ ନିଗୋଳ ସଂଯୋଗକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ, ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଯୋଗ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ହେବ ।							
	28-5054-04/80-337/789/796-1230-37341 ସି.ଏମ୍.ଆର୍.ଏଲ୍ (ନିଗୋଳ ସଡ଼କ ସଂଯୋଗକୁ ସଂଯୋଗ କରିବା)	304.00	249.89	54.11	34 ରାସ୍ତା 109.73 କିଲୋମିଟର	32 ରାସ୍ତା 96.78 କିଲୋମିଟର	2 ରାସ୍ତା 12.95 କିଲୋମିଟର	ବାସ୍ତବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଅନୁଯାୟୀ, 2024 ଲୋକସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ କାରଣରୁ
<p>ଅତିର୍ ମତ୍ତବ୍ୟ: ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ଯେ ମାତ୍ର 82 ପ୍ରତିଶତ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଛି । 34 ଟି ରାସ୍ତା ମଧ୍ୟରୁ 32 ଟି ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ ଶେଷ ହୋଇଛି । 2024 ମଇ ମାସରେ ଲୋକସଭା ଓ ବିଧାନସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ 2024 ମାର୍ଚ୍ଚ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପାଣ୍ଠି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ଥିଲା । ଫଳରେ ଜଳେଶ୍ୱର ଅଧିକ କାମର ସାଧାରଣ ଆରୁ ଅତିନାଗା ଓ କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲା ହାତୀମୁଣ୍ଡା ଦେଇ ଡୁମାଗୁଡ଼ାକୁ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ରାସ୍ତାର ଉନ୍ନତି ଲାଭରୁ ହିତାଧିକାରୀମାନେ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ, ତେଣୁ ବିଭାଗ ଦର୍ଶାଇଥିବା ଭରଣ ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।</p>								
12	ଯୋଜନାର ନାମ: ସି.ଏମ୍.ଆର୍.ଏଲ୍ (ଦୁର୍ଗମ ଅଞ୍ଚଳରେ ସଂଯୋଗ ବିହୀନ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ସଂଯୋଗ) - ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ରାଜ୍ୟର ବାମପଟୁ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ (ଏଲ.ଏ.ଏ.ଏ.ଏ.ଏ.) ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ ସଂଯୋଗ ବିହୀନ ବନ୍ଧି/ ଗ୍ରାମକୁ ସର୍ବକାଳୀନ ସଂଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେକୌଣସି ଜନସଂଖ୍ୟା ଗ୍ରାମ ସଡ଼କ ନେଟୱାର୍କ ସହିତ ଉନ୍ନତି କରିବା ।							

କ୍ର.ସଂ.	ହିସାବର ମୁଖ୍ୟ	ଆର୍ଥିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ (ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)			ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବନାମ ସଫଳତା (ସଂଖ୍ୟାରେ)			ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ନକରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଉର୍ଦ୍ଧାଯାଇଥିବା କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଭୌତିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବନାମ ସଫଳତା (ସଂଖ୍ୟାରେ)
		ଆବଣ୍ଟିତ ପାଣ୍ଠି	ବ୍ୟବହୃତ ପାଣ୍ଠି	ଅବ୍ୟବହୃତ ପାଣ୍ଠି	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ସଫଳତା	ଅଭାବ	
	28-5054-04-800/789/796-1230-37343 ସିୟୁଭିଡିଏ (ଦୁର୍ଗମ ଅଞ୍ଚଳରେ ସଂଯୋଗ ବିହୀନ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ସଂଯୋଗ)	209.00	129.69	79.31	17 ରାସ୍ତା 83.83 କିଲୋମିଟର	16 ରାସ୍ତା 74.83 କିଲୋମିଟର	1 ରାସ୍ତା 9.00 କିଲୋମିଟର	ବାସ୍ତବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଅନୁଯାୟୀ, 2024 ଲୋକସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ କାରଣରୁ
<p>ଅତିରିକ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟ: 2024 ମଇ ମାସରେ ଲୋକସଭା ଓ ବିଧାନସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ 2024 ମାର୍ଚ୍ଚ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ପାଣ୍ଠିର ଆଂଶିକ ଉପଯୋଗ ଯୋଗୁଁ ଜଡ଼ାପାଣ୍ଠିରୁ ଚଳିଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରି ନଥିବାରୁ ହିତାଧିକାରୀମାନେ ସଡ଼କ ଯୋଗାଯୋଗର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୁବିଧାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିବାରୁ, ଉତ୍ତର ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।</p>								
13	ଯୋଜନାର ନାମ: ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଡ଼କ ଓ ସେତୁ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ କରିବା; ଆରମ୍ଭକାଳୀନ ଶାସନ ଅନୁଯାୟୀ ଯୋଜନାର ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅଧିନରେ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାସ୍ତା ଓ ସେତୁ ଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।							
	28-5054-04/80-337/789/796-1230-37158 ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରାସ୍ତା ଓ ପୋଲ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ	23.00	9.28	13.72	11 ରାସ୍ତା 71.18 କିଲୋମିଟର	6 ରାସ୍ତା 44.96 କିଲୋମିଟର	5 ରାସ୍ତା 26.22 କିଲୋମିଟର	ବାସ୍ତବ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଅନୁଯାୟୀ, 2024 ଲୋକସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ କାରଣରୁ
<p>ଅତିରିକ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟ: 60 ପ୍ରତିଶତ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇନଥିବାରୁ ହିତାଧିକାରୀମାନେ ସେହି ପରିମାଣରେ ଯୋଜନାର ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି । 2024 ମଇ ମାସରେ ଲୋକସଭା ଓ ବିଧାନସଭା ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ 2024 ମାର୍ଚ୍ଚ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଯାହାକି ବିଭାଗର ଉତ୍ତର ଯଥାର୍ଥ ନୁହେଁ ।</p>								

ଉତ୍ତର: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ

3.5.3 ଆକସ୍ମିକ ପାଣ୍ଠି

ଓଡ଼ିଶା ଆକସ୍ମିକ ପାଣ୍ଠି ଅଧିନିୟମ, 1967 ଅଧୀନରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆକସ୍ମିକ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ବ୍ୟୟ ଭରଣା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟର ଆକସ୍ମିକ ପାଣ୍ଠିରୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରତ୍ୟାହାର ସହିତ ଜଡ଼ିତ କିମ୍ବା ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ସମସ୍ତ ମାମଲାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଓଡ଼ିଶା ଆକସ୍ମିକ ପାଣ୍ଠି ନିୟମ, 1967 ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ସଭା ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଅନୁମତି ଦିଏ ସେତେବେଳେ ଏହି ପାଣ୍ଠିର ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରାଯାଏ । ଏହି କର୍ମସୂଚୀ ରାଶି 400 କୋଟି ଟଙ୍କା ।

3.5.3.1 ଆକସ୍ମିକ ପାଣ୍ଠିରୁ ଅଗ୍ରାମ

ଆକସ୍ମିକ ପାଣ୍ଠିରୁ ଅଗ୍ରାମ କେବଳ ଏକ ଅପ୍ରାତ୍ୟାଶିତ ଏବଂ ଜରୁରୀକାଳିନ ଖର୍ଚ୍ଚ ପୂରଣ ପାଇଁ କରାଯିବ, ଯାହାକୁ ବିଧାନ ସଭାର ଅନୁମୋଦନ ନ ମିଳିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁଗତ ରଖିବା ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ।

2023-24 ରେ 7ଟି ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବାବଦରେ ଆକସ୍ମିକ ପାଣ୍ଠିରୁ 3ଟି ବିଭାଗ (ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା, ସମବାୟ ଓ ଅର୍ଥ) ପକ୍ଷରୁ 274.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଗ୍ରାମ ଉଠାଯାଇଛି । 2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଏହି ରାଶି ଫେରସ୍ତ ହୋଇନଥିଲା । ମୁଖ୍ୟ ଶାସି ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ 3.23 ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.23: ମୁଖ୍ୟ ଶୀର୍ଷ ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟୟ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ହିସାବର ଶୀର୍ଷ	ପରିମାଣ
1	2202-ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା	117.73
2	4059- ସାର୍ବଜନୀନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପୁଞ୍ଜି ବ୍ୟୟ ବରାଦ	93.56
3	4216- ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପୁଞ୍ଜି ବ୍ୟୟବରାଦ	62.91
4	2425- ସମବାୟ	0.14
ମୋଟ		274.34

ଉତ୍ସ: ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର(ଲେଖା ଏବଂ ହଜ୍ଜିଂ), ଓଡ଼ିଶା

ଯେଉଁ ଯୋଜନାରେ ଆକସ୍ମିକ ପାଣ୍ଠି ରୁ ଅଗ୍ରୀମ ଆକାରରେ ଟଙ୍କା ଉଠାଯାଇଥିଲା ତାହାର ବିବରଣୀ ସାରଣୀ 3.24 ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.24: ଯେଉଁ ଯୋଜନାରେ ଆକସ୍ମିକ ପାଣ୍ଠିରୁ ଆଗୁଆ ଟଙ୍କା ଉଠାଯାଇଛି ତାହାର ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ହିସାବର ମୁଖ୍ୟ ଏବଂ ଯୋଜନାର ନାମ	ମଞ୍ଜୁରୀ ତାରିଖ	ମୂଳ ବଜେଟ୍	ଅନୁପୂରକ ବଜେଟ୍	ସମୁଦାୟ	ଖର୍ଚ୍ଚ	ସଞ୍ଚୟ/ ଅବ୍ୟୟ	ଆକସ୍ମିକ ପାଣ୍ଠିରୁ ଅଗ୍ରୀମ
1	ଡାକ୍ତି ସଂଖ୍ୟା 10-2202 - 01-112-3581- ପିଏମ୍ ପୋଷଣକୁ ରାଜ୍ୟ ସହାୟତା	06.06.2023	52.50	83.85	136.35	76.31	60.04	60.04
2	ଡାକ୍ତି ସଂଖ୍ୟା 10-2202 - 01-789-3581-ପିଏମ୍ ପୋଷଣକୁ ରାଜ୍ୟ ସହାୟତା	06.06.2023	19.77	31.57	51.34	28.73	22.61	22.61
3	ଡାକ୍ତି ସଂଖ୍ୟା 10-2202 - 01-796-3581-ପିଏମ୍ ପୋଷଣକୁ ରାଜ୍ୟ ସହାୟତା	06.06.2023	30.68	48.99	79.67	38.73	40.94	35.08
4	ଡାକ୍ତି ସଂଖ୍ୟା 05-4059-60 -051- 3478 - 37114 ପ୍ରମୁଖ କାର୍ଯ୍ୟ	16.01.2024	0	0	0	0	0	93.56
5	ଡାକ୍ତି ସଂଖ୍ୟା 05-4216-01-106- 3478 - 37265 (ଆବାସିକ କୋଠା ନିର୍ମାଣ)	16.01.2024	0	0	0	0	0	62.91
6	ଡାକ୍ତି ସଂଖ୍ୟା 34-2425-00-107-3837-ସମବାୟ ସମିତି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାସନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର କମ୍ପ୍ୟୁଟରାଇଜେସନ-78768	28.03.2024	0	0	0	0	0	0.08
7	ଡାକ୍ତି ସଂଖ୍ୟା 34-2425-00-107-3837-78769- ସିଏସ୍‌ସ୍ ରାଜ୍ୟ ଅଂଶ (₹ 5,73,000)	28.03.2024	0	0	0	0	0	0.06
ମୋଟ			102.95	164.41	267.36	143.77	123.59	274.34

ଉତ୍ସ: ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର(ଲେଖା ଏବଂ ହଜ୍ଜିଂ), ଓଡ଼ିଶା

ସାରଣୀରୁ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ଯେ :

- ଦାବି ସଂଖ୍ୟା 10, କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା 1 ରୁ 3 ମଧ୍ୟରେ 267.36 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟାଧିକାରୀ ଥିବାବେଳେ ମାତ୍ର 143.77 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇ ଅବଶିଷ୍ଟ 123.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ 2023 ଜୁନ୍ ମାସରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ଏହି ତିନୋଟି ଯୋଜନା ବାବଦରେ ଆକସ୍ମିକ ପାଣ୍ଠିରୁ 117.73 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଉଠାଣ ରାଶି ଅନୁପୂରକ ବଜେଟ୍ରେ ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇନଥିଲା ।
- ଦାବି ସଂଖ୍ୟା 5 ଓ 34 ଅନୁଯାୟୀ ସମବାୟ ସମିତି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ର କମ୍ପ୍ୟୁଟରୀକରଣ ଓ ସରକାରୀ ଆବାସିକ କୋଠା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କୋଠା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 156.61 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପାଣ୍ଠି ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରାଯାଇଥିଲା । ମୂଳ ବଜେଟ୍ କିମ୍ବା ଅନୁପୂରକ ବଜେଟ୍ରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୋଜନାରେ ଏଥିପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟୟାଧିକାରୀ କରାଯାଇନଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା । ତେବେ 2024 ଜାନୁଆରୀ ଓ 2024 ମାର୍ଚ୍ଚ ଶେଷରେ ଆକସ୍ମିକ ପାଣ୍ଠିରୁ ଅଗ୍ରାମ ଟଙ୍କା ଉଠାଯାଇଥିଲା । 2024 ମାର୍ଚ୍ଚ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଆକସ୍ମିକ ପାଣ୍ଠିରୁ ଉଠାଯାଇଥିବା ରାଶି ଅବ୍ୟବହୃତ ରହିଥିଲା, ଯାହା ସୂଚକ ଯେ କୌଣସି ଜରୁରୀ କାଳୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହି ରାଶିର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା ।

ଅଣ-ଜରୁରୀ କାଳୀନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆକସ୍ମିକ ପାଣ୍ଠିରୁ ଅର୍ଥ ଉଠାଣ, ଯାହା ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଶେଷ ସୁଧା ଅବ୍ୟବହୃତ ଏବଂ ପୁନଃ ଆପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇନଥିଲା, ଓଡ଼ିଶା ଆକସ୍ମିକ ପାଣ୍ଠିର ଅଧିନିୟମ, 1967ର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରୁଛି ।

3.6 ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବଜେଟ୍ ସମୀକ୍ଷା

ମହିଳା, ଶିଶୁ, ପରିବେଶ, ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷେତ୍ର ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ଯାହା ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସରକାରୀ ପାଣ୍ଠିର, ଅଧିକ ଧ୍ୟାନ, ସଜ୍ଜତା ଏବଂ ଏକ ସମନ୍ୱିତ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ । ଓଡ଼ିଶା ପକ୍ଷରୁ ଲିଙ୍ଗ/(ଜେଣ୍ଡର) ବଜେଟ୍ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ବଜେଟ୍ ଓ ସବୁଜ ବଜେଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ।

ଲିଙ୍ଗଗତ ବଜେଟ୍ ଏବଂ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ବଜେଟ୍ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପରେ ପଳାଫଳ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଅଛି ।

3.6.1 ଲିଙ୍ଗଗତ/ ଜେଣ୍ଡର ବଜେଟ୍ ସମୀକ୍ଷା

ସମସ୍ତ ସରକାରୀ ବ୍ୟୟରେ ଆର୍ଥିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଡିଜାଇନ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନରେ ଜେଣ୍ଡରକୁ ମୁଖ୍ୟସ୍ତ୍ରୋତରେ ଆଣିବା ପାଇଁ “ଜେଣ୍ଡର ବଜେଟ୍” (ଜିବି) ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ । ଏହା ବ୍ୟାପକ ଭାବରେ ଲିଙ୍ଗଗତ ପ୍ରତିଶ୍ଳୁତିଗୁଡ଼ିକୁ ବଜେଟ୍ ପ୍ରତିଶ୍ଳୁତିରେ ଅନୁବାଦ କରିବାର ମହତ୍ୱକୁ ସୂଚିତ କରେ ।

ଭାରତ ସରକାର ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ 2005-06 ବଜେଟ୍ରେ ଜେଣ୍ଡର ବଜେଟ୍ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଲିଙ୍ଗଗତ ସମାନତା ହାସଲ ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପଦକ୍ଷେପ ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 2012-13 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ମହିଳା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯୋଜନା ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ପ୍ରଥମ ଜେଣ୍ଡର ବଜେଟ୍ ବିବରଣୀ (ଜିବିଏସ୍) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ମହିଳା ଓ ଶିଶୁ ବିକାଶ ବିଭାଗ ଏହି ବଜେଟ୍ ଅଧିନରେ ଥିବା ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ସମନ୍ୱୟ ତଥା ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ନୋଡାଲ ବିଭାଗ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ । ଗତ ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ ଜେଣ୍ଡର ବଜେଟ୍ (ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2021-22 ରୁ 2023-24)ର ଏକ ସମୀକ୍ଷା ସାରଣୀ 3.25 ରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.25: ଜେଷ୍ଟର ବଜେଟ୍ ଅଧୀନରେ ଆବଶ୍ୟକ ମୋଟ ଉତ୍ପାଦନ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବିବରଣୀ	2021-22	2022-23	2023-24
ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ଖର୍ଚ୍ଚ (ବିଲ)	49,145.94	56,846.81	61,830.64
ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍ ମୋଟ ଆକାର (ବିଲ)	1,75,890.24	2,06,876.35	2,39,353.48
ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍ରେ ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ଅଂଶଦାନ (ପ୍ରତିଶତ)	27.94	27.48	25.83
ଜିଏସ୍‌ଡିପି (ରାଜ୍ୟ ମୋଟ ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦ)	6,97,013	7,59,560	8,53,524
ଜିଏସ୍‌ଡିପିର ମହିଳାଙ୍କ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ଖର୍ଚ୍ଚର ପ୍ରତିଶତ	7.05	7.48	7.24

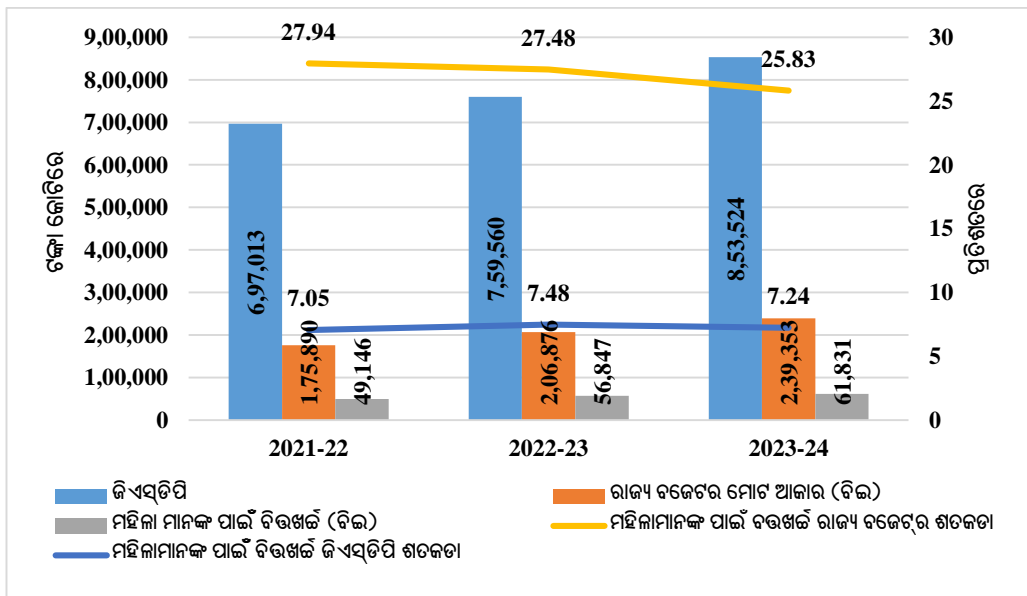
(ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2021-22 ରୁ 2023-24 ର ଜେଷ୍ଟର ବଜେଟ୍, ଅର୍ଥ ବିଭାଗ)

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ, 34 ଟି ବିଭାଗ ଅଧୀନରେ ଥିବା (44 ଅନୁଦାନ ମଧ୍ୟରୁ) 542 ଟି ଯୋଜନା ପାଇଁ ଜେଷ୍ଟର ବଜେଟ୍(ବିଲ) ପାଇଁ 61,830.64 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି 542 ଟି ଯୋଜନା ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 102 ଟି ଯୋଜନା, ଯାହାକୁ କ୍ୟାଟେଗୋରୀ 'ଏ'³⁶ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି, ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ ଭାବେ ଉପକୃତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା (ମହିଳାମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ପାଇଁ 100 ପ୍ରତିଶତ: 102 ଟି ଯୋଜନା ପାଇଁ, 5,783.70 କୋଟି ଟଙ୍କା) । ଅବଶିଷ୍ଟ 440 ଟି ଯୋଜନାକୁ 'ବି'³⁷ ବର୍ଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ମହିଳା ଓ ବାଳିକାଙ୍କ ବିକାଶ, କଲ୍ୟାଣ ଓ ସଶକ୍ତୀକରଣ ପାଇଁ 30 ପ୍ରତିଶତ ରୁ ଅଧିକ କିନ୍ତୁ 100 ପ୍ରତିଶତ ରୁ କମ୍ ପାଣ୍ଠି ରଖାଯାଇଛି (ମହିଳାମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଅତିକମରେ 30 ପ୍ରତିଶତ, 440 ଟି ଯୋଜନା ପାଇଁ, 56,046.94 କୋଟି ଟଙ୍କା) ।

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ, 542 ଯୋଜନା ପାଇଁ 59,201.90 କୋଟି ଟଙ୍କା (95.75 ପ୍ରତିଶତ), (ବର୍ଗ 'ଏ' ଅଧୀନରେ 5,299.65 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ବି ବର୍ଗରେ 53,902.25 କୋଟି ଟଙ୍କା) ବ୍ୟୟ ହୁଏ ହୋଇଛି ।

ରେଖାଚିତ୍ର 3.9 ରେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2021-22 ରୁ 2023-24 ମଧ୍ୟରେ ଜିଏସ୍‌ଡିପି ସମ୍ପର୍କରେ ଜେଷ୍ଟର ବଜେଟ୍ ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ମୋଟ ବଜେଟ୍ ସହିତ ଆଲୋକପାତ କରାଯାଇଛି ।

ରେଖାଚିତ୍ର 3.9: ବଜେଟ୍ ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଡିପିର କେତେ ଶତକଡ଼ା ଜେଷ୍ଟର ବଜେଟ୍

(ଉତ୍ସ: ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2021-22 ରୁ 2023-24 ପାଇଁ ସାଧାରଣ ବଜେଟ୍ ଏବଂ ଲିଙ୍ଗ ବଜେଟ୍)

³⁶ ବିଭାଗ 'ଏ' ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ 100 ପ୍ରତିଶତ ମହିଳା ଓ ବାଳିକା ବିକାଶ କଲ୍ୟାଣ ଏବଂ ସଶକ୍ତୀକରଣ ପାଇଁ ବଜେଟ୍ରେ ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଛି
³⁷ ବିଭାଗ 'ବି' ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ 30 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ କିନ୍ତୁ 100 ପ୍ରତିଶତ ଅର୍ଥ ମହିଳା ଓ ବାଳିକା ବିକାଶ, ଏବଂ ସଶକ୍ତୀକରଣ ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଅଛି

ରେଖାଚିତ୍ର 3.9 ରୁ ଏହା ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ:

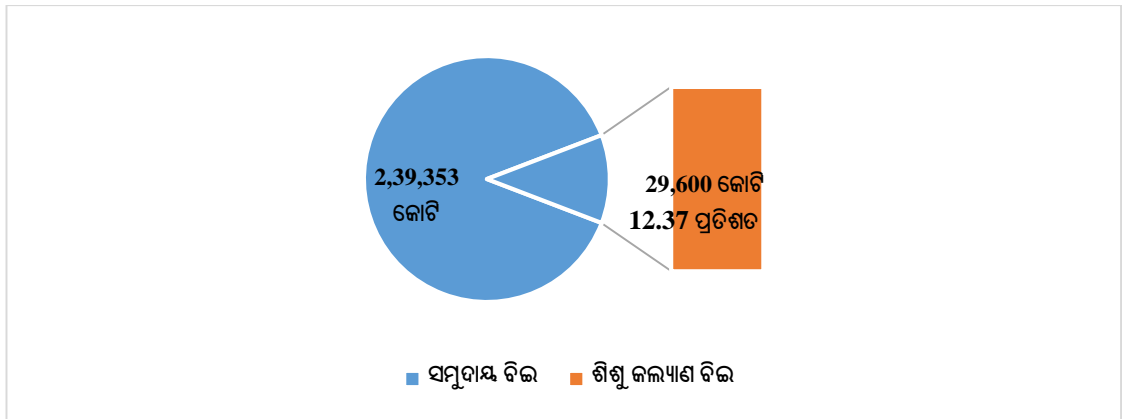
- ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ ମୋଟ ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍ ଶତକଡ଼ା ଜେଣ୍ଟର ବଜେଟ୍ ଅଂଶ 25.83 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା, ଯାହା ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2022-23 ରେ 27.48 ପ୍ରତିଶତରୁ 1.65 ପ୍ରତିଶତ ହ୍ରାସ ପାଇଛି ।
- ସାମଗ୍ରିକ ଜେଣ୍ଟର ବଜେଟ୍ (ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ) ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2022-23 ରେ 56,847 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ 61,831 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।

3.6.2 ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ବଜେଟ୍ ସମୀକ୍ଷା

ଓଡ଼ିଶାର ମୋଟ ଜନସଂଖ୍ୟା 4.20 କୋଟି ମଧ୍ୟରୁ 18 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ପିଲାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ 34 ପ୍ରତିଶତ, ଯାହାକି ମୋଟ ଜନସଂଖ୍ୟାର ପ୍ରାୟ ଏକ ତୃତୀୟାଂଶ । ଏହା ସମାଜର ସବୁଠାରୁ ଅସୁରକ୍ଷିତ ବର୍ଗ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ବିକାଶ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟନ କରିବାକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ମିଳିତ ଜାତିସଂଘର ଶିଶୁ ଅଧିକାର ସମ୍ମିଳନୀ (ଏନ୍.ସି.ଟି) ଏବଂ ଜାତୀୟ ଶିଶୁ ନୀତି, 2013 ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 2019-20 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ପ୍ରଥମ ଶିଶୁ ବଜେଟ୍ ବିବୃଦ୍ଧି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି । 2023-24 ବର୍ଷରେ ଶିଶୁ ବଜେଟ୍ ପାଇଁ 29,599.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି ରାଜ୍ୟର ମୋଟ ବଜେଟ୍ ର 12.37 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

ରେଖାଚିତ୍ର 3.10: ଶିଶୁ ବିକାଶ ବଜେଟ୍ ବନାମ ମୋଟ ବଜେଟ୍

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

(ଉତ୍ସ: ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ ଖାତା ଏବଂ ଲିଙ୍ଗ ବଜେଟ୍)

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2021-22 ରୁ 2023-24 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ବଜେଟ୍ ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ ବିବରଣୀ ସାରଣୀ 3.26 ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.26: ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ବଜେଟ୍

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା	ବିଭାଗର ନାମ	2021-22 (ପ୍ରକୃତ/ ବ୍ୟୟ)	2022-23 (ବି.ଇ)	2022-23 (ଆର୍.ଇ)	2023-24 (ବି.ଇ)
1	ଗୃହ	13.06	44.57	55.99	39.92
4	ଆଇନ	0.03	0.16	0.16	0.16
7	ପୂର୍ଣ୍ଣ	5.96	6.62	6.62	7.29
10	ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା	16,456.25	20,587.47	21,079.71	22,484.39
11	ଏସ୍.ଟି, ଏସ୍.ସି ଆଣ୍ଡ ଏମ୍.ସି ବିକାଶ	2,263.86	2,917.19	2,894.85	3,071.00
12	ସାମ୍ପ୍ରାୟ ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ	295.85	123.33	265.38	399.42

ଅନୁଦାନ ସଂଖ୍ୟା	ବିଭାଗର ନାମ	2021-22 (ପ୍ରକୃତ/ ବ୍ୟୟ)	2022-23 (ବି.ଇ)	2022-23 (ଆର.ଇ)	2023-24 (ବି.ଇ)
14	ଶ୍ରମ ଓ ନିୟୋଜନ ରାଜ୍ୟ ବାମା	1.41	2.73	2.73	4.66
15	କ୍ରୀଡ଼ା ଓ ଯୁବ ସେବା	10.04	0.17	21.47	33.60
28	ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ	0.00	0.00	0.00*	0.00
36	ମହିଳା ଏବଂ ଶିଶୁ ବିକାଶ ଏବଂ ମିଶନ୍ ଶକ୍ତି	2,764.32	3,456.59	3,189.37	3,370.12
38	ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା	21.75	35.06	36.83	42.91
41	ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ଭିନ୍ନ-ଭିନ୍ନ ସମ୍ପର୍କକରଣ	63.47	72.65	93.23	141.50
42	ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା	47.74	0.00	18.94	5.00
	ମୋଟ	21,943.74	27,246.54	27,665.28	29,599.97

ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସଂଗୃହଣ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ବଜେଟ୍

* ଗ୍ରାମ୍ୟ ନିର୍ମାଣ ବିଭାଗ ଅଧିନରେ 0.02 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆରଇ ଏବଂ 0.02 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବିଇ

❖ ବିଭିନ୍ନ ଶିଶୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଯୋଜନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ବଜେଟ୍ ଉପରେ ମୋଟ ବଜେଟ୍ 2022-23 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ 27,246.54 କୋଟି ଟଙ୍କା (ବି.ଇ) ଥିବାବେଳେ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 (ବି.ଇ)ରେ 29,599.97 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ।

❖ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ, ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍‌ରେ ଶିଶୁ ବଜେଟ୍‌ର ଅଂଶ 12.37 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଜିଏସ୍‌ଡିପିର 3.47 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

ଶିଶୁ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ନୀତି (2013) ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଚାରିଟି ପ୍ରାଥମିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ କରିଛି, ଯାହା ହେଉଛି: (i) ଶିଶୁ ବଞ୍ଚଣା (ii) ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ପୁଷ୍ଟିକର (iii) ଶିଶୁ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ବିକାଶ (iv) ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ଶିଶୁ ଅଂଗ୍ରହଣ । ଶିଶୁମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ନୀତି (2013) ଉପରେ ଆଧାର କରି, ଶିଶୁ କେନ୍ଦ୍ରୀତ ଯୋଜନା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଚାରିଟି ବିଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି, ଯଥା ବିକାଶ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା (ଡିଏରଲିପି)³⁸ ।

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବିକାଶ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭାଗୀୟ ବ୍ୟୟକୁ ଶିଶୁ-କେନ୍ଦ୍ରୀତ ଖର୍ଚ୍ଚର ଶତକଡ଼ା ଅଂଶ **ସାରଣୀ 3.27** ରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ।

ସାରଣୀ 3.27: ଜାତୀୟ ଶିଶୁ ନୀତି 2013 ଅନୁଯାୟୀ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ପାଇଁ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ବଜେଟ୍‌ର ସମୀକ୍ଷା

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବିଭାଗ	ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ମୂଲ୍ୟ	ପ୍ରତିଶତ
ଶିଶୁଙ୍କ ଶିକ୍ଷା	170	25,523.96	86.23
ଶିଶୁଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ	33	3,320.66	11.22
ଶିଶୁଙ୍କ ବିକାଶ	25	429.14	1.45

³⁸ (1) **ବିକାଶ:** ବିଶେଷ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଶିଶୁ ବିକାଶ ସୁଯୋଗ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା, (2) **ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ:** ସର୍ବୋଚ୍ଚ ମାନର ବ୍ୟାପକ ତଥା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ପ୍ରତିଶେଧକ ପ୍ରୋସ୍ତାବନମୂଳକ, ଆରୋଗ୍ୟକାରୀ ଏବଂ ପୁନର୍ବୀର୍ଯ୍ୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବାରେ ସମାନ ସୁବିଧା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା, (3) **ଶିକ୍ଷା:** ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶୁର ଶିକ୍ଷା ଅଧିକାରକୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରିବା, ବିଶେଷ ଆବଶ୍ୟକତା ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ (4) **ସୁରକ୍ଷା:** ସମସ୍ତ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଯତ୍ନଶୀଳ ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଏବଂ ନିରାପଦ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ସମସ୍ତ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସେମାନଙ୍କର ଦୁର୍ଭିକ୍ଷତାକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ସବୁ ସ୍ଥାନରେ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବା ।

ବିଭାଗ	ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ମୂଲ୍ୟ	ପ୍ରତିଶତ
ଶିଶୁଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା	21	326.21	1.10
	249	29,599.97	100

(ଉତ୍ସ: ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24ରେ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ ବଜେଟ୍)

ସାରଣୀ 3.27 ରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ:

❖ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ, ବିକାଶ ପାଇଁ 25 ଟି, ସାମ୍ବ୍ୟ ପାଇଁ 33 ଟି, ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ 170 ଟି ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ 21 ଟି ଯୋଜନା/ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଥିଲା ।

❖ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ, ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ 86.23 ପ୍ରତିଶତ, ସାମ୍ବ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ 11.22 ପ୍ରତିଶତ, ବିକାଶରେ 1.45 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ 1.10 ପ୍ରତିଶତ ଅଂଶ ମଧ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ହୋଇଛି ।

3.7 ଉପସଂହାର

15 ଟି ମାମଲାରେ, (ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାମଲାରେ 100 କୋଟି ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ) ବାସ୍ତବିକ ଭିତ୍ତିରେ ଅନୁପୂରକ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଅନାବଶ୍ୟକ ଥିଲା, କାରଣ ବ୍ୟୟ ମୂଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସ୍ତରକୁ ମଧ୍ୟ ଆସିନଥିଲା ।

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2013-14 ରୁ 2023-24 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ 269.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ (2019-20, 2021-22 ଏବଂ 2022-23 ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ କୌଣସି ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ନାହିଁ) ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭା ଦ୍ୱାରା ନିୟମିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ 2023-24 ରେ ମୋଟ ଅନୁଦାନ ଓ ବିନିଯୋଗର 77.63 ପ୍ରତିଶତ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିବାରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଶାନ୍ୱରୁପ ନଥିଲା । 32 ଟି ଯୋଜନାରେ 8,421.30 କୋଟି ଟଙ୍କା (ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୋଜନାରେ 50 କୋଟି ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ) ବ୍ୟୟ ବରାଦ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିଲା ।

ବର୍ଷ ଶେଷ ବେଳକୁ ବ୍ୟୟ ବରାଦର ଭିତ୍ତ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା । କେବଳ 2024 ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ 25 ଟି ଉପଶୀର୍ଷ (16 ଟି ଅନୁଦାନ)ରେ 753.16 କୋଟି ଟଙ୍କା (ପୋଣ୍ଡି ଆବଶ୍ୟକ କ୍ଷେତ୍ରରେ 5 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ) ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟୟ ବରାଦ ହୋଇଥିଲା ।

3.8 ସୁପାରିଶ

- (i) ବିପୂଳ ସଞ୍ଚୟ ଏବଂ ଅନୁପୂରକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ, ସମ୍ବଳର ଉପଲବ୍ଧତା ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାର ସମ୍ଭାବନା ପାଇଁ ସଠିକ ଆକଳନ ଦ୍ୱାରା ବାସ୍ତବ ବଜେଟ୍ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଉଚିତ୍ ।
- (ii) ଅନାବଶ୍ୟକ ଅନୁପୂରକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ସରକାର ଅନୁପୂରକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ବଜେଟ୍ ମାନ୍ୟତା ଦେବାକୁ କଠୋର ଅନୁପାଳନ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ୍ ।
- (iii) ବର୍ଷ ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟୟ ଏଡ଼ାଇବା ଏବଂ ସଞ୍ଚୟର ଉପଯୋଗକୁ ସମାନ ଅନୁଦାନ/ ବିନିଯୋଜନ ମଧ୍ୟରେ ସଠିକ୍ ସମୟରେ ଫେରସ୍ତ ପାଇଁ ସରକାର ନିୟମିତ ତଦାରଖ ମାଧ୍ୟମରେ ବ୍ୟୟ ବରାଦ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ତ୍ରୈମାସିକ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ପାଳନ କରିବା ଉଚିତ୍ ।